

Beszámoló a

Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára és Levéltárának

2023. évi munkájáról

- I. Személyi feltételek
- II. Tárgyi eszközök és szolgáltatások
- III. Pályázat
- IV. Állománygyarapodás
- V. Állományapasztás, leltár
- VI. Kölcsönzés
- VII. Honlap
- VIII. Művészeti gyűjtemények
- IX. Kutatás
- X. Konferencia, továbbképzés
- XI. Egyéb
- XII. Levéltár
- XIII. Új Szőlőskert gyülekezeti újság
- XIII. 2024. évi tervek

I. Személyi feltételek

- ✿ Simonné Bakó Mária főgondnok asszony ajánlásával érkezhettek hozzánk 2023 áprilisában Rada Bálint, akit megváltozott munkaképességű munkavállalóként tud alkalmazni négy órában az egyházközség. Ez azt jelenti, hogy Bálint után a rehabilitációs hozzájárulási adóból kedvezményt kap az egyházközség. Bálintról annyit kell tudni, hogy nagymamája a Nőszövetség oszlopos tagja, és ő maga néhány évvel ezelőtt gyülekezetünkben konfirmált. Az egyetemet hagyta abba, mert a tömeget, a sokadalmat nem bírja, az egyetem, a kollégium, a főváros okozta tempó soknak, megterhelőnek bizonyult számára. Egy készséges fiatalemberről van szó, aki hasonló feladatokat tud elvégezni, mint azok a diákok, akik 50 órás közösségi szolgálatukat nálunk töltik. Így szkennel, digitalizálja a kéziratokat, valamint jelzeteket ragaszt, annotációt, könyvborítót, vonalkódot rendel a könyvekhez.
- ✿ Örömmel jelentem, hogy Kiss Ákos kollégám, presbiter társunk befejezte két éves képzését és sikeres vizsgát követően cukrász képesítést szerzett. Azt gondolom, hogy a sikeres csapatépítés szempontjából ez egy jó fegyvertény a számunkra.
- ✿ Bíró Éva kolléganőm pedig sikeres felvételt követően szeptembertől újra az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen folytatja tanulmányait, a mesterképzést szeretné befejezni történelem szakon.

II. Tárgyi eszközök és szolgáltatások

- ✿ A 2023-as évben az alábbi informatikai eszközöket vásároltuk: OKI tonerek **95.250,-Ft**; Gigabyte A320M alaplap **40.894,-Ft**; OKI tonerek és dobegységek **228.600,-Ft**; Kingston 240 GB SSD kártya **20.066,-Ft**; Sony MDRRF895 vezeték nélküli fejhallgató **35.560,-Ft**; ASUS27" Full HD IPS 75 Led monitor **72.390,-Ft**; WesternDigital 2000 GB fekete külső winchester **33.655,-Ft**; értékben.
- ✿ Februárban kaptuk a NetLib Kft-től a 2023. évre szóló távfelügyelet, távkarbantartás szolgáltatás, valamint portál-karbantartás számlát, melynek értéke: **145.161,-Ft** volt.

Valamint a SZIKLA21 könyvtári rendszerhez kapcsolódó szoftverkövetés szolgáltatás és adatbázis-követés szolgáltatás 2023. évre szóló számláját is csatoltan küldték, melynek összege: **207.264,-Ft** volt.

✿ A tavasz folyamán a könyvtár részére az IKEA Lakberendezési Kft.-nél használati cikkeket vásároltunk (székpárna, konyharuha, törölköző, tölthető elemek) **25.270,-Ft** értékben.

✿ Szintén március hónapban érkezett meg az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének, valamint az Unitas közös elektronikus katalógusának éves díja, amely **45.000,-Ft** volt.

✿ Májusban és decemberben a honlap fejlesztéséhez a NetLib Kft. keresztül a WEB-OPAC-SZ Modul 3.0 vásároltuk meg két részletben összesen: **190.500,-Ft** értékben.

✿ Az épületüzemeltetés számlájára Balog István egyéni vállalkozó munkájaként június végén elkészülhetett könyvtárraktárunkba 25 új fém polcelem. A munka és anyagköltség összesen: **1.177.290,-Ft** volt, azaz egy polcelem ára: **47.092,-Ft**-ra jött ki.

Több éve jelzem már, hogy a könyvtár utolsó sorához már nincs elegendő polcelem, és most már ott tartottunk, hogy sürgősen kellene, az új könyveket már nem tudtuk volna tovább polcra tenni. A könyvtár raktára hamarosan teljesen betelik, a folyóiratok elhelyezése is már néhol nagy problémát jelent. Ez a mennyiség pillanatnyilag segít rajtunk, de teljesen nem oldja meg a helyzetet, még körülbelül 35 darabra szükségünk lenne, hogy a meglévő állványrendszert fel tudjuk tölteni.

✿ Egy darab irodai görgős székben a gázlift cseréjére került sor **9.990,-Ft** értékben.

✿ A nyár folyamán a NetLib Kft.-n keresztül a könyvtár részére 5000 db vonalkódot vásároltunk **22.860,-Ft** értékben.

✿ Szeptemberben érkezett meg a szoftverkövetés szolgáltatás levéltári modulhoz a NetLib Kft.-től a 2023. évre, melynek értéke: **146.685,-Ft** volt.

✿ Az ősz folyamán, több internetes áruházon keresztül vásároltuk meg az őszi és adventi koszorúk dekorációs anyagát: **164.311,-Ft** értékben.

III. Pályázat

✿ 2022. februárban adtuk be az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely időközben Kulturális és Innovációs Minisztérium lett, támogatási kérelmünket. Közel 2 millió forint értékben szeretnénk volna multifunkciós fénymásoló eszközre, valamint restaurálásra pályázni.

Sajnálattal egész évben hiába vártuk a támogatási szerződés megérkezését, sok reményt nem fűztünk ahhoz, hogy 2022-ben egyáltalán megítélik és átutalják számunkra ezt a támogatást.

Ezért december elején kértük az elszámolási határidő meghosszabbítását, mire néhány nappal megérkezett a hír, hogy mégiscsak átutalásra került 800.000,-Ft a minisztériumtól nyilvános magánlevéltári támogatásként. Ennek ellenére a határidő módosításunkat figyelembe vették, így augusztus végével bezárólag elszámoltunk a támogatással.

A támogatási keret kisebbik részéből még a tavalyi évben sikerült eszközöket beszerezni úgy, mint kalapcsomagoló, savmentes levéltári téka A/4-es méretben, valamint három háztartási, 5 fokú létra. Ezek a papírok és dobozok egyrészt az iratok rendezését, egymástól való elkülönítését, valamint állagmegóvását biztosítják. Mivel a támogatási okirat késve érkezett, halasztási kérelmünket figyelembe véve a pályázatunk második felének megvalósítására, azaz a restaurálási munkára 2023 első felében kerülhetett csak sor. A támogatás nagyobbik feléből 641.777,-Ft-ból egyrészt egyházközségünk presbitériuma 1858 és 1865 közötti gyűléseinek korábban be nem kötött jegyzőkönyveinek rendezését, valamint egy kézírással kiegészített 18. századi kolligátumos kötet restaurálását sikerült megvalósítanunk.

Az eltérő méretű íveken feljegyzett, külön lapokon pótlásokat és kiegészítéseket tartalmazó jegyzőkönyvek részben abból az időből származnak, amikor a szabadságharc leverése után berendezkedő önkényuralmi rendszer az egyházak működését is súlyosan

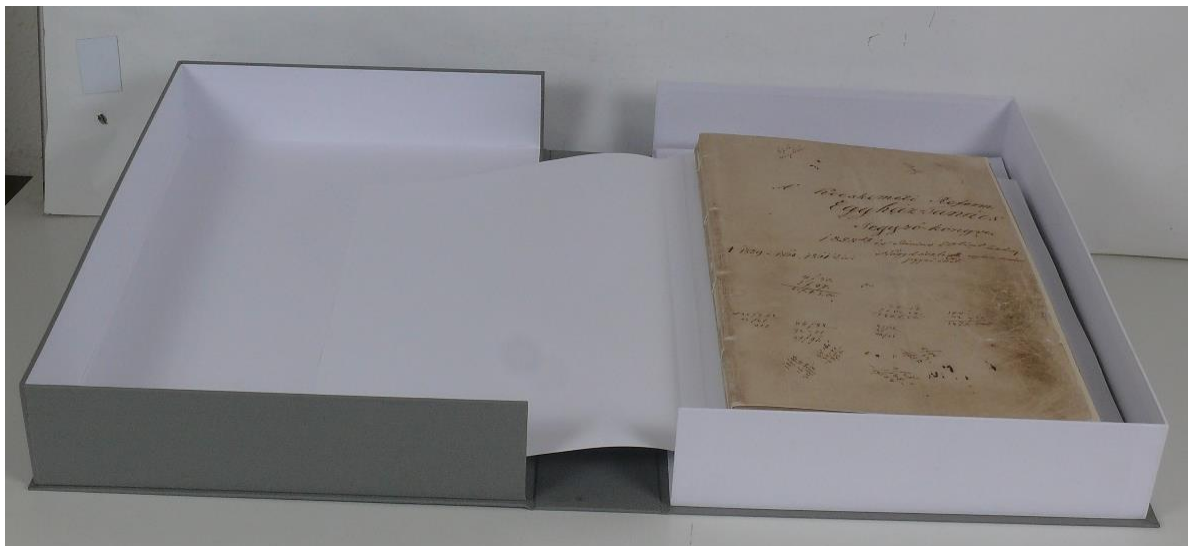

korlátozta, az 1850. február 10-én kiadott, ideiglenesnek szánt Haynau-féle rendelet értelmében gyűléseket tartani csak királyi biztosok jelenlétében lehetett, a világi gondnokok, főgondnokok tisztsége megszűnt. Mivel a református egyház két legjellemzőbb vonása a *testületi vezetés* és a vezetésben a *paritásos elv* alkalmazása, azaz az egyházigazgatás minden szintjén a testületek élén egy lelkészi és egy világi tagból álló kettős vezetést találunk, így világi tagok nélkül az egyház önértelmezése szerinti szabályos gyűlések tartására nem is volt lehetőség.

Az 1859 őszen kiadott protestáns pátens hasonló szellemben kívánta immár véglegesen átszervezni a protestáns egyházak alkotmányát. A széles körű tiltakozások nyomán végül 1860 májusában az uralkodó kénytelen volt visszavonni a pátent, addig azonban minden, az egyház által törvényesnek tekinthető gyűlés, beleértve a gyülekezetek egyháztanácsai gyűléseit is, illegálisnak számított az állam szemében. Ez is indokolhatja, hogy a jegyzőkönyvek rendezetlen, tisztázatlan formában maradtak ránk.

A pályázat keretében restaurált iratanyag az 1858–1865 közötti idő egyháztanácsi üléseinek jegyzőkönyveit tartalmazza, eltérő méretű íveken, külön lapokon hozzáillesztett kiegészítésekkel, pótlásokkal, ezért a Jerney kötethez, valamint az időközben elkészült Ókollégiumi építési iratokhoz hasonlóan, dobozba rendezve kaptuk vissza.

Mivel eltérő méretekről van szó, illetve reménykedünk abban, hogy esetlen még ebből az időből származó jegyzőkönyv, vagy kapcsolódó kiegészítések előkerülhetnek, jobbnak láttuk, nem kötetbe visszarendezve kérni a jegyzőkönyveket, hanem külön, a számukra készített dobozban.

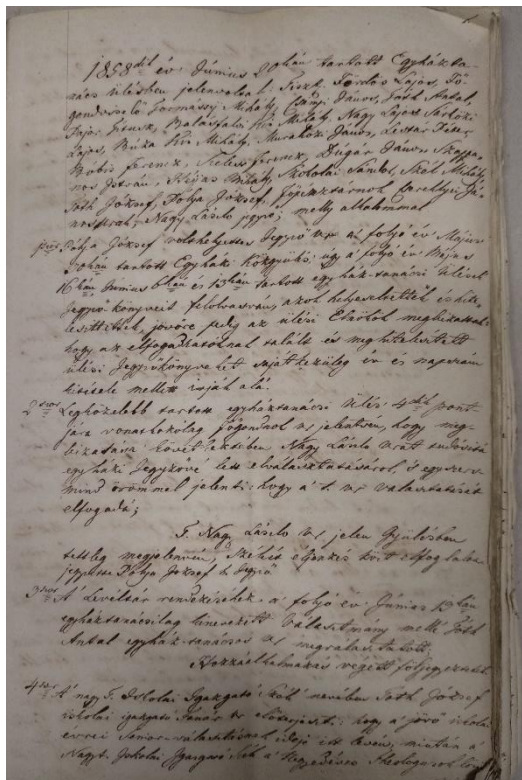
Egyrészt könnyebb lesz majd a digitalizálásuk is, másrészt ki lehet egészíteni a már meglévő anyagot, és talán a használatuk is könnyebb ezáltal.

Az alábbi időszakok jegyzőkönyveiről van szó:

- 1858. június 20.–1860. március 29. (125 folio)
- 1861. április 7.–1862. április 6. (51 folio)
- 1862. április 27.–1862. augusztus 24. (42 folio)
- 1862. szeptember 7.– 1863. július 5. (47 folio)
- 1864. február 21.–1864. április 24. (10 folio)
- 1864. szeptember 18.–1865. január 8. (22 folio)
- 1865. március 5.–1867. április 7. (47 folio),
ezzel átfedésben:

– 1865. június 18.–1865. október 29. (24 folio)

– Külön lapokon kiegészítések (42 folio)

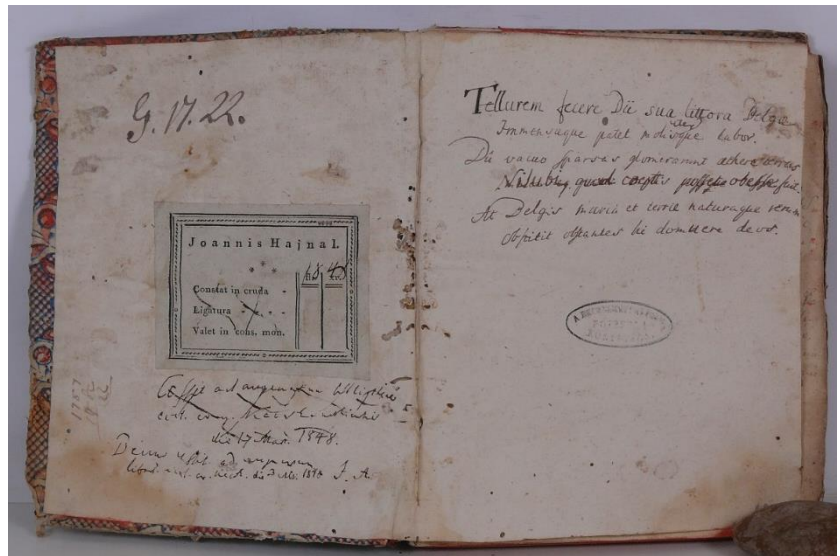
A presbitériumok a magyar református egyház alapegységeinek tekintett gyülekezetek vezető testületei, mindmáig. Hatáskörüket, feladatukat az 1646. évi szatmárnémeti zsinaton ugyan már körülírták, elméletileg elismerve létjogosultságukat, de felállításukat kötelezően nem írták elő. Ennek ellenére több helyen hivatalos elrendelés nélkül is megalakultak a presbitériumok, az ellenreformáció terjedésével pedig, amikor fokozatosan megszűnt a világi hatóságok egyházigazgatási tevékenysége, a gyülekezetek kénytelenek is voltak presbitériumokat felállítani. Ezt a kényszerűséget bizonyítja az is, hogy ahol a község

vagy város lakossága többségében református maradt, ott sokáig nem alakult külön presbitérium, vagy az egyháztanács azonos volt a világi elöljárósággal. Végül az 1881. évi debreceni alkotmányozó zsinat határozata mondta ki törvényesen és érvényesen a presbitériumok felállításának kötelezettségét.

Kecskeméten a 17. század második felében alakult meg a presbitérium, erről pontos adataink sajnos nincsenek. A Veresmarti Lázi Péter lelkipásztor által az egyházközség anyakönyvébe feljegyzett tudósítás szerint 1717-ben már működött ilyen testület, üléseiről azonban ebből az időszakból nem maradt fenn írott anyag.

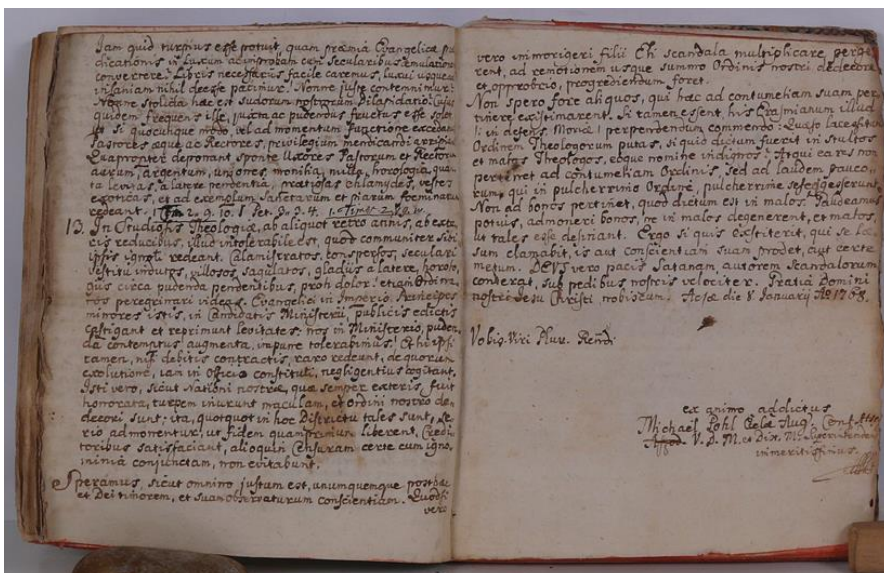
A 18. század második felében a presbitérium újjáalakult, erről már részletes beszámoló készült. Az 1755. február 24-én tartott első ülésükön rögzítették a presbitérium szabályzatát. Az egyházközség presbitériumának gyűléseiről készült jegyzőkönyvek révén megismerhetjük az egyháztanács döntéseit, határozatait, s ezeken keresztül bepillantást nyerhetünk a gyülekezet mindennapjaiba, ezért különösen értékes forrásai a korszak történetének. Restaurálásukkal – állapotuk megóvása mellett – jelentősen könnyebbé vált mind az egyháztörténeti, mind a kecskeméti helytörténeti kutatómunka.

A másik restaurált tétel kolligátumokat tartalmazó kötet, amelynek érdekessége, hogy az elején latin nyelvű többoldalas kézzel írt bejegyzés található. A kötet belső borítóján látható az exlibris is, amelynek tanúsága szerint Hajnal János (1763–1851) református lelkipásztor tulajdonát képezte. Hajnal János 1797 után érkezett Kecskemétre és 1843-ig az esperesi tisztséget is betöltötte. Könyvtárát a

Kecskeméti Református Egyházközségre hagyta. Ez a kötet 8 kolligátumot tartalmaz, amelyek közül a legtöbb RMNy. Kiadási évüket tekintve 1757–1799 közötti, kiadási helyüket tekintve pedig aldorfi, helmstedti, jenai, valamint pesti és pozsonyi megjelenéseket tartalmaz.

A kötet elején található latin kéziratos feljegyzésről még keveset tudunk, az biztos, hogy szép, egységes kézírással íródott, 1768-ban Pohl Mihály által.

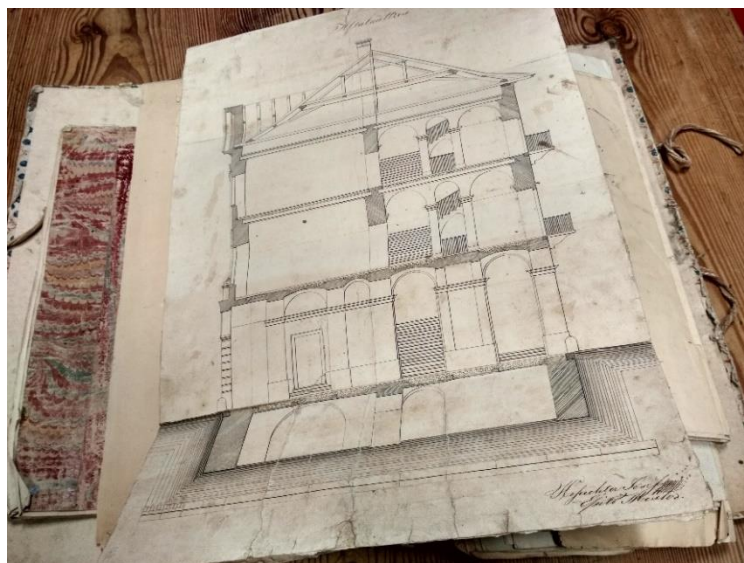

Értékét növeli, hogy a feldolgozás során egy-egy RMNy mű esetében, kizárólag a nemzeti könyvtárunkban található példányra bukkantunk, más online elérhető gyűjteményben nem. Örülünk, hogy mindkét

dokumentum esetében a széteső, rongálódott lapokat, oldalakat sikerült restauráltatunk.

✿ A NKA Egyedi dokumentumok restaurálása, állományvédelmi munkáinak támogatása 2022. évi pályázat keretében gyűjteményünk 900.000,-Ft támogatási összeg felhasználásával egyrészt a könyvtár raktárában, pánccs szekrényben őrzött 24 kötetes

Jerney gyűjtemény következő, VII. darabját, valamint a kecskeméti református Ókollégium építési iratainak restaurálását, illetve – a megfelelő tárolás biztosítására – méretüknek megfelelő dobozban való méltó elhelyezését sikerült megvalósítani.

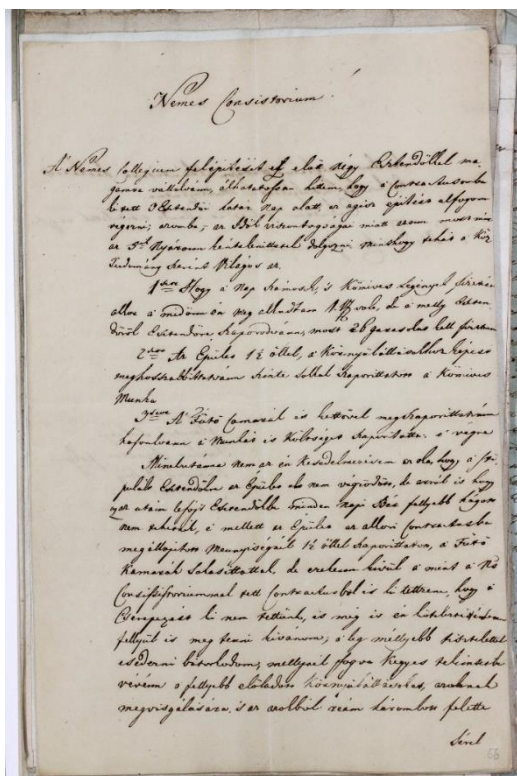
Ezek az építési iratok eredetileg mappában voltak elhelyezve, és tartalmukat tekintve

nemcsak tervrajzokat, hanem minden más, az építkezéshez köthető iratokat tartalmaztak. Ezek az engedélyek, tervrajzok, szerződések lehetővé teszik, hogy 1828-tól kezdődően nyomon követhessük az épület sorsának alakulását, a későbbi korok átalakítási munkálataival együtt, egészen 1948-ig, az épület államosításáig.

Sőt, egy 1753-ból származó hétoldalas irat az ugyanezen a helyen korábban, még az Ókollégium építése előtt működött református iskola múltjáról is tanúskodik.

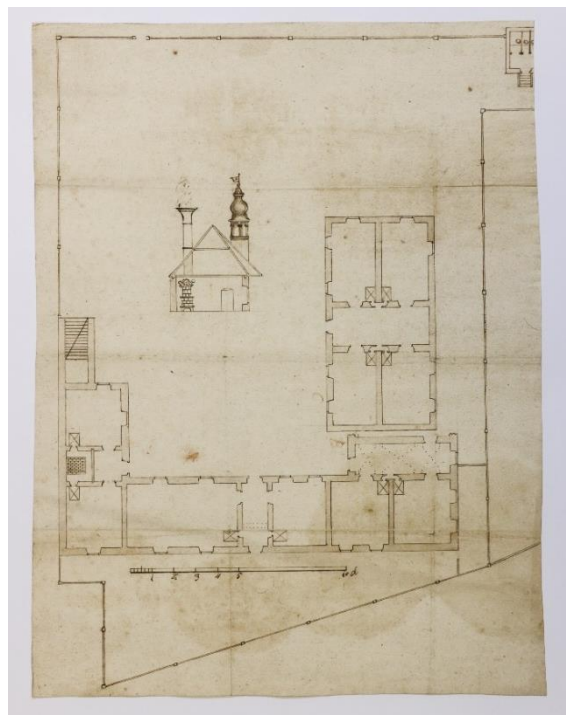
Kecskeméten a 16. század második felében már protestáns szellemű oktatásban részesülhettek az itteni hívek. A 17–18. század háborús és ellenreformációs viharai után a 19. századra egészen magas szintűvé fejlesztették a képzést, és igyekeztek a méltó körülményeket is megteremteni ehhez – többek között a megfelelő iskolaépület kialakításával.

1828-ban a Kecskeméti Református Egyházközség felajánlotta a Dunamelléki Református Egyházkerületnek, hogy városukban indítsanak egy egyházkerületi főiskolát, melyet a város maga is támogatna. Javaslataikat elfogadták, s megkezdődtek a munkálatok, 1830-ban megtörtént a mai Ókollégium alapkövetétele.

A közeli Nagykőrös azonban hamarosan jelezte az egyházkerület felé, hogy színreformátus városuk alkalmasabb lenne a kerületi főiskola helyszínéül, s maga is építkezésbe kezdett.

Több évig tartó heves küzdelem indult a két város között, végül 1835-ben királyi leirat erősítette meg a kecskeméti főiskolát, ahol addigra már az elemi és gimnáziumi képzésen túl három akadémiai szintű tagozat is működött: a bölcsészeti, a jogi és a teológiai. 1840-ben a kecskeméti iskolát a három nagy református kollégiummal, a debrecenivel, a sárospatakival és a pápaival azonos jogállásúnak ismerték el. A szabadságharc leverése után egy bő évtizedig a létéért küzdő iskola az 1860-as években ismét megerősödött, de már csak a jogi képzés tekintetében, mivel az itt folyó teológiai képzést az egyházkerület döntése értelmében Pestre, a tanítóképzést (pedagógiai kart) Nagykőrösre helyezték, s e három – a Kecskeméten maradt jogi képzéssel együtt – alkotta a kerület főiskoláját.

A kecskeméti református jogakadémiai képzés az 1948. évi államosítás következtében 1949-ben befejezte működését, s a sok áldozattal felépített épület maga is az állam kezébe került. A rendszerváltás óta ismét a református egyház tulajdona.

A restaurálással biztosítottá vált a hosszú és tartalmas múlttal bíró Ókollégium építési dokumentumainak állagmegőrzése, kutathatósága pedig könnyebbé, lehetővé téve, hogy minél többen megismerhessék Kecskemét református oktatástörténetének e fontos helyszínét, épületét.

Az elmúlt években, évtizedben folyamatosan próbálunk pályázni az egyik legértékesebb és leginkább kutathatóbb iratanyagunk egyes darabjainak restaurálására. A magyar királyi kamara 1800-as években kiselejtezett anyagából összegyűjtött iratokat Jerney János nyelvész, őstörténet-

kutató még életében rendezte, 1850-ben bekötötte. A Jerney gyűjtemény 1535–1794 közötti kamarai hivatalos iratokat, adókimutatásokat, harmincad elszámolásokat, a kamarához írt magánleveleket, egyéb vegyes iratokat tartalmaz. Az iratokat még Jerney rendezte: részben tárgyanként, részben megyénként csoportosította, a csoportokon belül időrendbe rakta, egységenként bekötötte. Az egyházkerületi közgyűlés 127/1951. határozata alapján az iratanyag 1952-ben több részletben a Ráday Gyűjteménybe került.

Jerney anno, az anyag rendezésével és kötetekbe szortírozásával valószínűleg a könnyebb áttekinthetőségre törekedett, mégis az első kötet restaurálásakor úgy gondoltuk, hogy a praktikusabb rendezés miatt már nem köttetnénk vissza a különböző méretű okleveleket. Amikor bekötésre kerültek az oklevelek, sajnos sérültek is, így mindenképpen időszerűvé vált az áttisztításuk, illetve elég sok helyen a pótlásuk, javításuk.

Most az utoljára 2020-ban restaurált VI. kötet után, a VII. kötetet sikerült restauráltatnunk.

Eredeti tulajdonukat a Ráday Gyűjteményből sikerült visszakapnunk 2008-ban, azóta ez a hatodik, amelyet sikerült rendbe tetetnünk. Intézményünk – a kezdetektől, mióta lehetőségünk nyílik ilyen típusú pályázatokon sikert elérnünk – az ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft. munkatársait bízta meg régi és ritka dokumentumaink restaurálási feladataival.

Elmondhatjuk, hogy munkájuk garanciát jelent, szívesen dolgoztunk együtt velük az elmúlt években. A közösen kiválasztásra kerülő, majd kezük munkájával javított dokumentumok biztos, hogy hosszú évtizedekre biztosítják a könyv jó állapotát. A hetedik kötet restaurálását Zelenák Orsolya végezte.

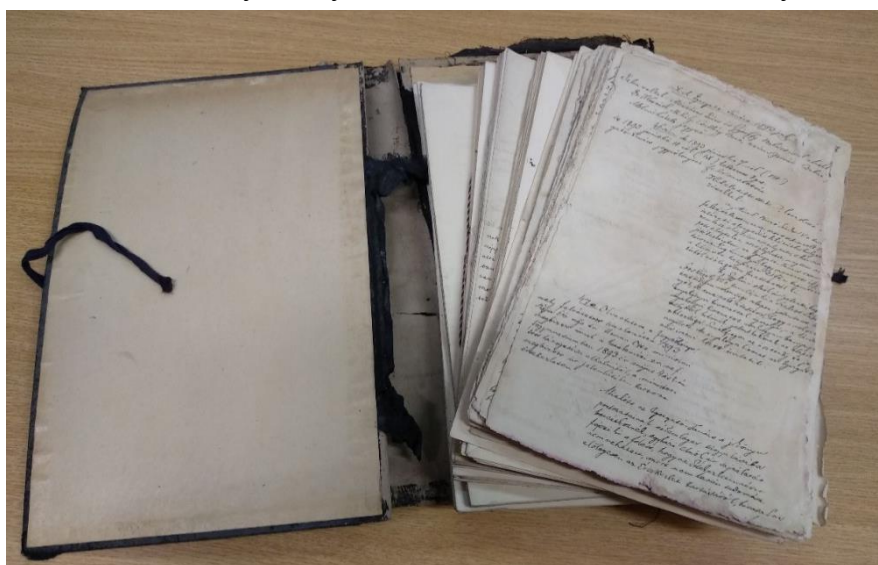
Az első három, valamint az ötödik és hatodik kötet restaurálása után, most a hetedik kötet következett. Sajnálatos, hogy a negyedik kötet 1944-ben teljesen megsemmisült, így hiányzik a gyűjteményből. A restaurátor szakemberekkel egyeztetve a kötetbe rendezés helyett speciális savmentes dobozokba rendezve tároljuk a továbbiakban az okleveleket.

Folyamatban van, készül az új honlapunk, amelyen szeretnénk az elkészült most összesen hat restaurált kötetet digitalizált formában is a kutatók rendelkezésére bocsátani. Az új, lapokra bontott, szétszedett kötetek digitalizálása így könnyebbé vált, illetve a további sérüléseket ezzel ki tudtuk küszöbölni.

✿ Márciusban és szeptember elején a Nemzeti Kulturális Alap jóvoltából a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-n keresztül Petőfi200 program keretén belül összesen 10 darab könyvet kaptunk ajándékba, amelyek eszmei értéke **46.212,-Ft**.

✿ A Kulturális és Innovációs Minisztériumba nagyon rövid határidővel június végére kellett benyújtanunk az idei évre vonatkozó működési támogatásra szóló igényünket. Azt gondoltuk, hogy amennyiben pozitív elbírálásban részesülünk, akkor két dolgot szeretnénk megvalósítani belőle. Egyrészt levéltáros kolléganőm, több mint öt éves számítógépét cseréljük monitorral együtt, valamint a Kecskeméti Református Főgimnázium igazgatótanácsi jegyzőkönyvei 1893/94-1928/29 restaurálását igényeltük meg. Az igényelt támogatás mértéke: 1.067.056,-Ft. 2023. november elején kaptuk az értesítést, hogy könyvtárunk **700.000,-Ft** támogatásban részesült, amelyből a restaurálást sikerül csak megvalósítanunk.

Mivel az elmúlt években pályázati segítséggel sikerült több 19. századi iskolai beiratkozási anyakönyvet restauráltatnunk, ezért folytatásként a gimnázium vezető

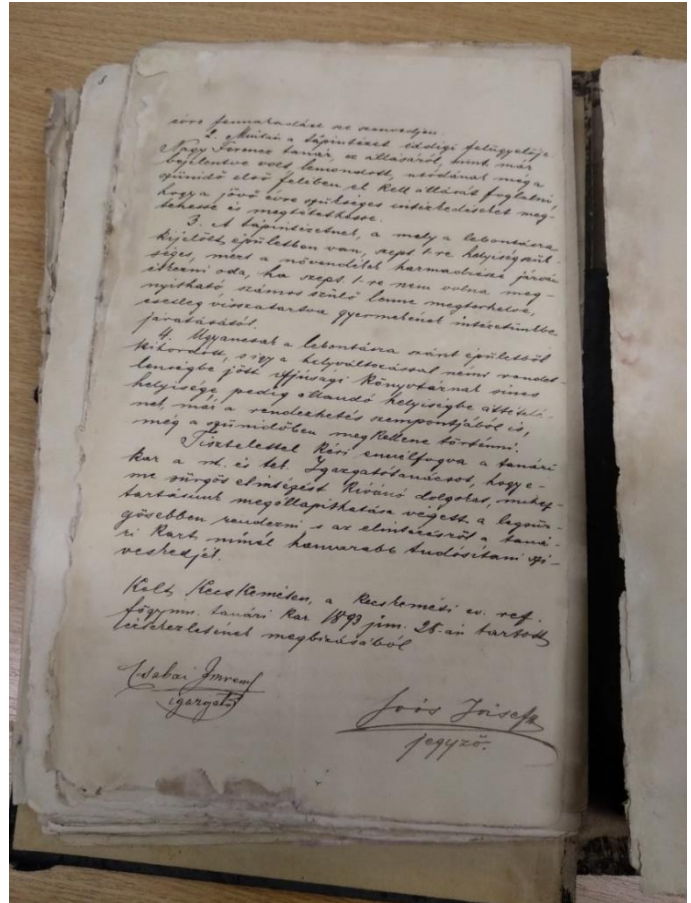

testületének, az igazgatótanácsnak az 1893/94-es és 1928/29-es tanév közötti üléseinek a jegyzőkönyveit szeretnénk restauráltatni.

Ezek ülésenként különálló íveken maradtak ránk, sérült, rongálódott, helyenként elszíneződött állapotban.

A megtisztított, helyreállított íveket savmentes papírral bélelt dobozban kértük elhelyezni, ez megkönnyíti a teljes anyag későbbi digitalizálását, illetve az esetlegesen még lappangó hiányzó jegyzőkönyvek időrendben történő helyükre illesztését is.

Az igazgatótanács ülésein felmerülő kérdések, problémák és az azokra adott válaszok, megoldások árnyalják a századforduló történetével kapcsolatos ismereteinket, hiszen az itt tanuló diákok és családjaik életének feltáruló részletei, gondjai megvilágítják az akkor élt elődeink életkörülményeit, gyermekük iskoláztatáshoz kapcsolódóan a szülők jövőbeli terveit, céljait, és nem

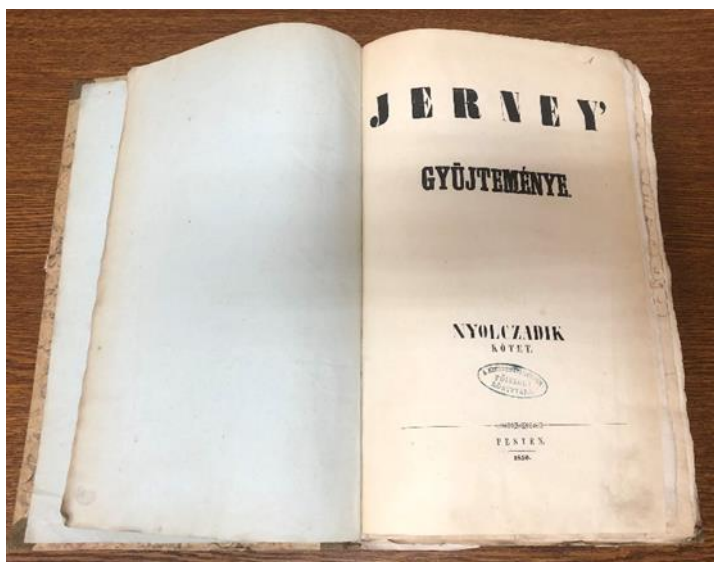

utolsósorban a 19. század végi református oktatás működését, színvonalát, nevelési elveit.

A kecskeméti református gimnázium története nemcsak a fenntartó egyházközség és Kecskemét városa, de számos más, környékbeli gyülekezet múltja szempontjából is értékes forrásanyag, hiszen beiskolázási köre igen nagy területre kiterjedt. Az igazgatótanács üléseken tárgyalt ügyek mögött számtalan esetben villan fel a figyelmes kutató számára az itt tanuló diákok magukkal hozott tudásanyagának, viselkedés-kultúrájának, családi hátterének egy-egy érdekes töredéke. Ezért is tartjuk fontosnak ennek az iratanyagnak a restaurálását, állagának megóvását, kutathatóságának előmozdítását.

Az iratok sikeres restaurálása tovább bővítheti a kutatóink számára biztosítható forrásanyagok körét, lehetővé teszi a kecskeméti református oktatás évszázados múltjának minél részletesebb, átfogóbb feldolgozását, gazdagítva ezzel a magyar iskolatörténetnek, és egyben az egész korszak történetének irodalmát.

✿ 2023. szeptember 15. éjfélig kell benyújtanunk a Nemzeti Kulturális Alaphoz — Egyedi

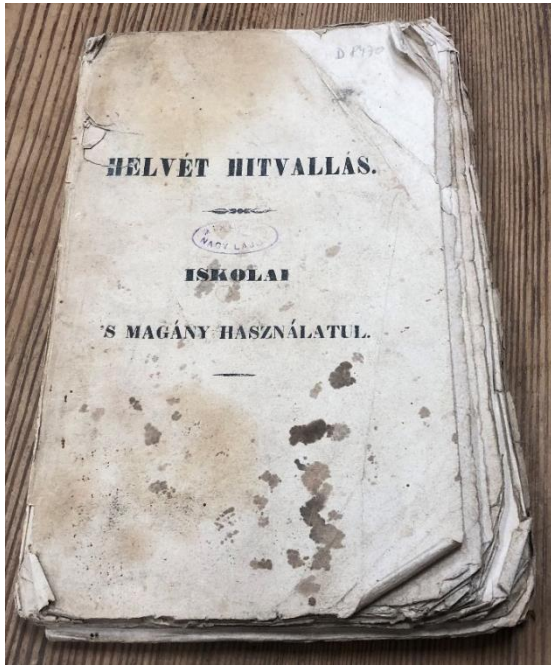
dokumentumok restaurálása,
állományvédelmi munkáinak
támogatása kiírására
pályázatunkat. Maximálisan
1.000.000,-Ft restaurálási
költségre lehet pályázni.
Nyilvános könyvtárként,
amennyiben lehetséges és belefér
a keretbe a Jerney gyűjtemény

VIII. kötetére és egy kisebb kötet restaurálására nyújtottuk be pályázatunkat. Ez a kötet 131 iratból tevődik össze, egészen pontosan Pozsony vármegyére vonatkozóan 1601–1731 közötti iratok vannak bekötve benne.

Értékes és egyedi dokumentumokról van szó, ezért is gondoltunk arra, hogy hozzákezdenénk az egyes kötetek restaurálásához. Reményeink szerint a későbbiekben pedig folytatódhat a további kötetek rendbetétele.

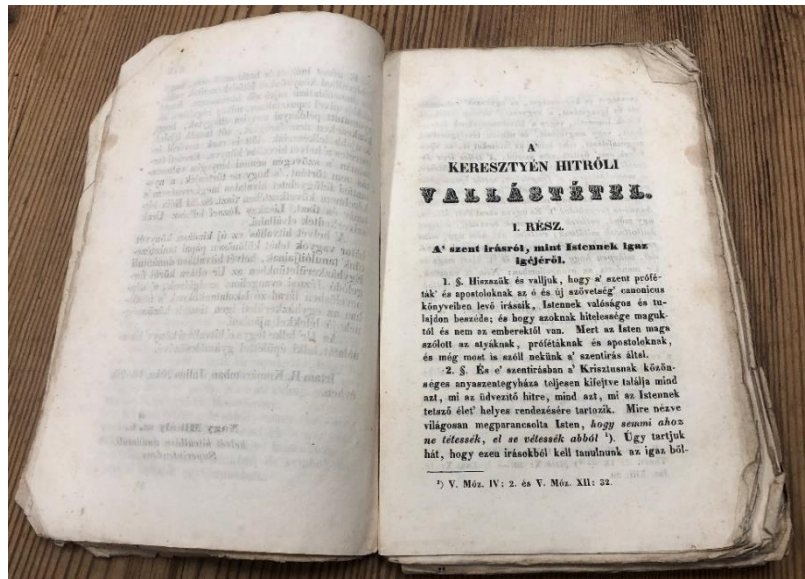

A második tétel, amit restauráltatni szeretnénk egy 1853-as pápai kiadású Helvét Hitvallás, amelyet elsősorban iskolai használatra szántak. Henrik Bullinger svájci reformátor magán hitvallásaként készült el 1562-ben a II. Helvét Hitvallás. Ismertté 1566-ban vált, amikor is nyomtatásban is megjelent, illetve III. Frigyes pfalzi választófejedelem a birodalmi gyűlés előtt be is mutatta. Ez a hitvallás az Isten Igéjéből nyert szimbólum, hitismeret, de a maga korának hitvédő irata is, hiszen a helvét

irányú reformáció híveinek ezzel a hitvallási irattal sikerült kivívniuk a vallásszabadságot. Magyarországra is még ebben az évben megérkezett és a debreceni zsinaton már tanulmányozták a zsinati atyák, végül is 1567-ben el is fogadták.

Magyar nyelvű fordítása Szenczi Csene Péter érsekújvári prédikátor, felső-dunamelléki egyházkerület püspök munkájaként 1616-ban jelent meg először, Szenczi

Molnár Albert kiadásában Oppenheimben, majd még ugyanebben az évben latin és magyar nyelven Debrecenben is. Ennek a hitvallásnak Pázmány Péter támadásainak kivédésére alkalmas eszköznek szánták a fordítását és közreadását.

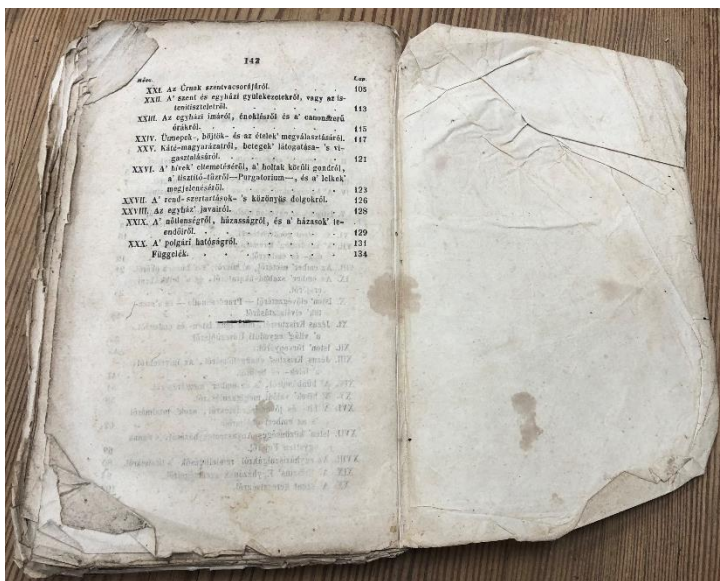

Valószínűleg gyorsan elfogyhatott az első kiadás, mert 1617-es köveskúti zsinaton elhatározták, hogy latinul és magyarul is ismét ki kell adni Dunántúlon is.

Végül is erre egészen a 19. század közepéig várni kellett, ugyanis nemcsak az ellenreformáció idejében, majd az 1848/49-es szabadságharc elbukása után is az emberekben elkövetkezett a befelé fordulás időszaka. Ez vezetett ahhoz, hogy Dunántúlon először 1852-ben új kiadásban, majd rövidesen 1853-ban és 1855-ben több ezres példányban kinyomtatták a II. Helvét Hitvallást.

Az új kiadásra azért volt szükség, mert a régebben nyomtatott példányok annyira elfogytak, hogy már nem forgott közkézen, sok tanuló ifjú, sőt újabb lelkészek csak névről ismerték ezt a hitvallást.

A kiadást a püspök megbízásából Széki Béla pápai teológiai tanár és Liskay József pápai lelkész rendezte sajtó alá. A kiadás az 1791-es debreceni kiadás alapján készült és Liskay József írt hozzá Jegyzetet.

Valószínűleg a hitvallásnak

egymás utáni négy ízben való megjelenése vallásilag is elmélyülést eredményezhetett, de a politikai elnyomás idején vigasztalást és erőt is adhatott.

Mivel a Tiszántúlon már az alsóbb iskolák legmagasabb osztályában iskolai tankönyvként szerepel a hitvallás a Heidelbergi Káté mellett, így Dunántúlon is ezzel a három kiadással (1852, 1853 és 1855) kezdik el ott is használni, nemcsak a magasabb iskolákban és a teológusképzésben.

Könyvtárunk eddig ezzel a kiadással nem rendelkezett, de néhány évvel ezelőtt egy hagyatékból került hozzánk, így fontosnak tartjuk, hogy a megrongálódott kötetet minél előbb restauráltassuk. Bízunk abban, hogy pályázatunk sikeres elbírálásban részesül, így mind a következő Jerney, mind ezt a teológiailag számunkra értékes köteteket restauráltatni tudjuk.

IV. Állománygyarapodás

✿ A tavalyi évben is több ajándékkönyvvel, illetve hagyatékkal gyarapodhatott (Adorján Imréné, Sárkány Tibor, Cseri Gyula) könyvtárunk. Elkészült munkákból adtak tiszteletpéldányt: dr. Nánási Gábor, Vincze Árpád, Mesznéder Klára, Beke József, Bíró Éva.

Ajándékozók: egyházi gyűjtemények, Balog Zoltán, Elek András, Szűcs Endre, Szalai József, Szűcs András, Varga Nándor, Katona József Könyvtár, dr. Kovács Lóránt, Bartha Julianna, C. Tóth Norbert, Kuti József. Az elmúlt évben a költségvetési előirányzat szerint most is 1.400.000,- forintot fordíthattunk könyvbeszerzésre. A kifizetett számlák alapján az egyházközségi könyvtár, valamint tag- és letéti könyvtára könyvre és egyéb dokumentumokra (gyermekmunka-segédanyag, DVD, CD, CD-ROM, folyóirat) **1.835.493,-Ft**-ot használt fel.

✿ A könyvtár csoportos leltárkönyve alapján az egyházközségi könyvtárban 1.533.209,- Ft, a gimnázium könyvtárában 252.020,-Ft, az általános iskola könyvtárában 398.401,- Ft értékben vételeztünk be dokumentumokat. Ez együttvéve: **2.183.630,-Ft**

✿ A tárgyi eszköznyilvántartás miatt a 2021-es évtől kezdődően a SZIKLA21 integrált könyvtári rendszerben a dokumentumok beszerzési ára mellett a dokumentumok ún. eszmei értékét, vagy fogyasztói árát is nyilvántartjuk. Ennek alapján a tavalyi évben **3.024.424,-Ft** értékben vételeztünk be (A, B, C, D leltárkönyvekbe) könyveket.

✿ A kifizetett számlák alapján az internátus könyvtára **49.402,-Ft** értékben vásárolt könyveket.

✿ Darabszám szerint bevett könyvek lelőhely szerinti bontásban:

Hónapok	Könyvtár	Ált. isk.	Gimn.	Összesen
Január	21	41	16	78
Február	68	19	1	88
Március	28	12	0	40
Április	41	14	2	57
Május	60	16	0	76
Június	1	0	0	1

Július	56	14	10	80
Augusztus	60	0	0	60
Szeptember	104	33	0	137
Október	26	8	0	34
November	66	23	57	146
December	1	54	0	55
Összesen:	532	234	86	852

✿ Leltári szám szerint bevett könyvek lelőhely szerinti bontásban:

Hónapok	Könyvtár	Ált. isk.	Gimn.	Összesen
Január	21	41	16	78
Február	68	19	1	88
Március	27	12	0	39
Április	41	14	2	57
Május	60	16	0	76
Június	1	0	0	1
Július	56	14	10	80
Augusztus	60	0	0	60
Szeptember	101	33	0	134
Október	26	8	0	34
November	61	23	57	141
December	1	54	0	55
Összesen:	523	234	86	843

✿ Hittankönyvek: 2023. augusztus hónapban a városi hitoktatásban használni kívánt hittankönyvek közül **82** darabot vételeztünk be.

✿ *A tényleges állomány nagysága 2023. december 31-ével bezárólag:*

	TÉTEL	DARAB
Könyvek (A,B,C,D leltárkönyv)	78874	87760
RMK anyag	180	151
Kézirat	240	265
Térkép	72	78
Kotta	482	514

Gyermekmunka-segédanyag	379	631
CD	391	452
CD-ROM	125	160
DVD	2192	2506
Diafilm	396	7856
Hittankönyv	888	889
Pénzérme gyűjtemény	1427	2082

✿ Dokumentumok gyarapodása ebben az évben darabszám szerint:

Összesítés									
Könyvek					DVD	CD, CDR	Kotta	Segéda.	Összesen
A	B	C	D	Hittan					
352	465	34	1	82	17	0	4	9	964
Összesen:	934				30				

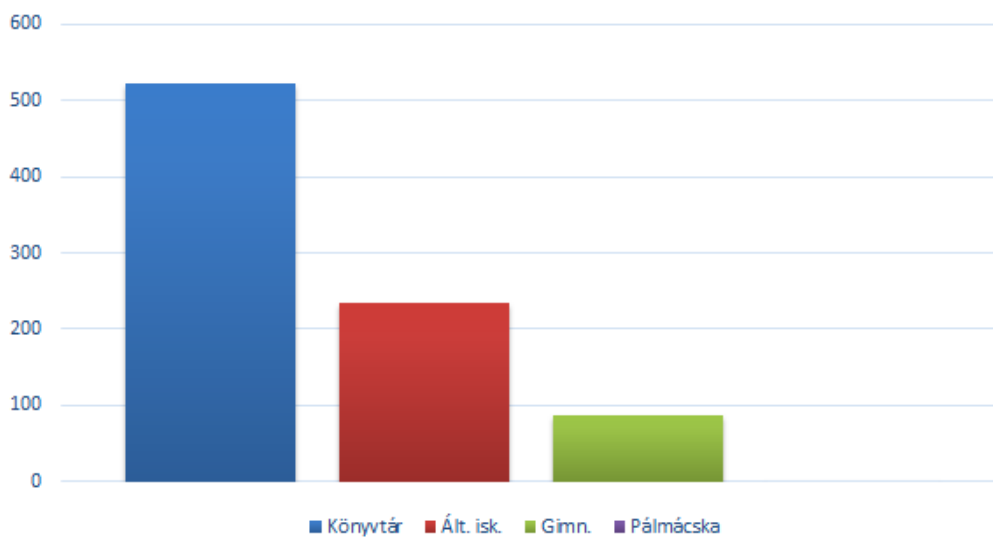

✿ Dokumentumok gyarapodása ebben az évben tételszám szerint:

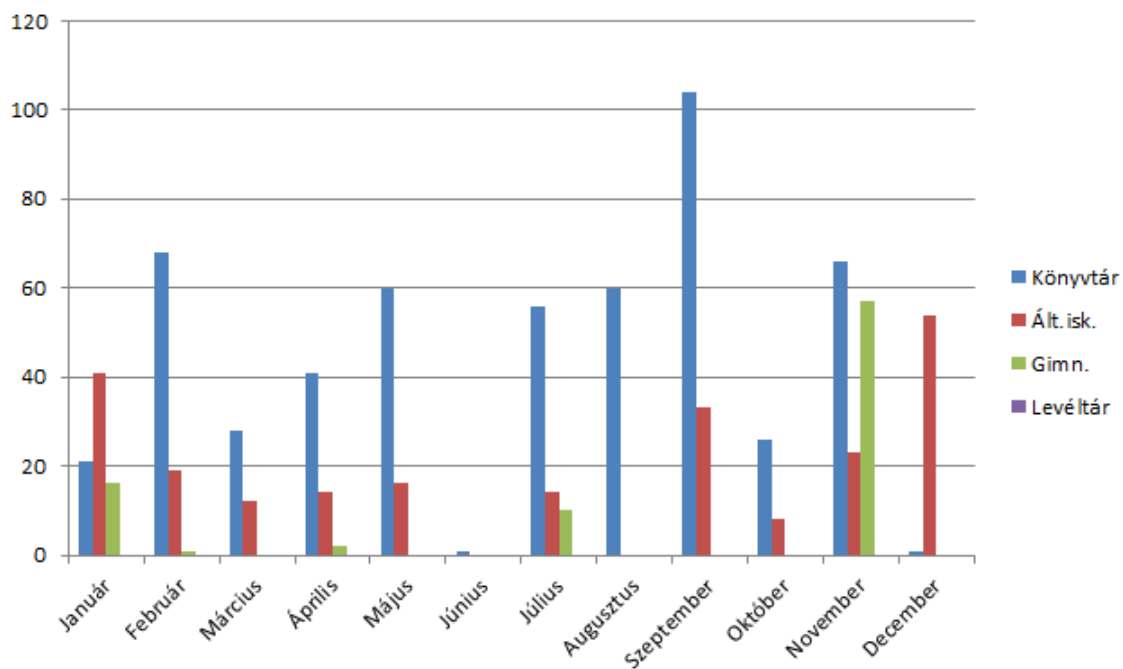

Összesítés									
Könyvek					DVD	CD, CDR	Kotta	Segéda.	Összesen
A	B	C	D	Hittan					
352	465	34	1	82	17	0	4	9	964
Összesen:	934				30				

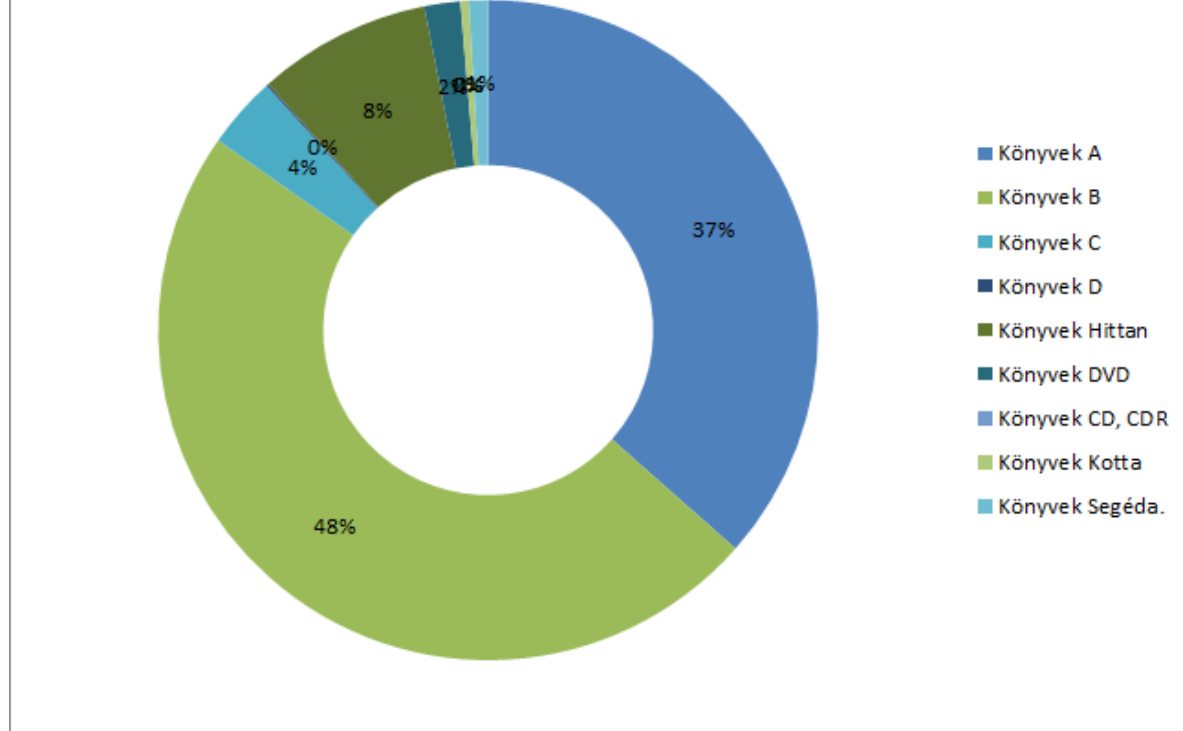
Könyvtári állomány gyarapodása könyvtár egységenként 2023-ban tételszám szerint

2023. évi statisztika - összes könyv (tételszám)

Összesítés 2023. évre (tételszám)

✿ Az egyházközségi könyvtárban összesen 38 folyóírra fizettünk elő, illetve 14 időszak kiadványt kaptunk ajándékba, valamint 3 folyóirat a mi kiadásunkban jelent meg 2023-ban. A gimnázium könyvtárába 7 folyóírra fizettünk elő. Online előfizetéssel 2 folyóirat (Gesundheit der Einen Welt, Petőfi Népe) letölthető, valamint bárki számára az alábbi folyóiratok online is elérhetők: A Magyar Református Nevelés, a Hírös História, Hírös Gazdaság, Kecskeméti Lapok.

✿ Egy napilapon kívül (Petőfi Népe) összesen 55 kurrens, 1 retrospektív periodikát rögzítettünk számítógépen, amelyből 18-nak a cikk szerinti feldolgozására is sor kerülhetett. Összesen 561 lapszámot rögzítettünk.

 Elektronikusan rögzített folyóiratok 2023-ban:

Sor-szám	Folyóirat neve	Évfolyam	Év	Feldolgozott lapszámok
1	Acta Papensia	XXII.	2022	3-4. sz.
		XXIII.	2023	1-2. sz.
2	Biblia és Gyülekezet	XXXIV.	2022	4
		XXXV.	2023	1,2,3. sz.
3	Bibliaolvasó Kalauz	2024	2024	1. sz.
4	Collegium Doctorum	18.	2022	2. sz.
		19.	2023	1. sz.
5	Confessio	46.	2022	4
		47.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
6	Credo	29.	2023	1,2,3,4. sz.
7	Egyháztörténeti Szemle	XXIII.	2022	3,4
		XXIV.	2023	1, 2. sz.
8	Élet és Tudomány	XXXIV.	1979	1-52. sz.
		XXXV.	1980	1-52. sz.
		XXXVI.	1981	1-52. sz.
		XXXVII.	1982	1-53. sz.
		LXXVIII.	2023	1-50. sz.
9	Embertárs	XXI.	2023	1, 2, 3. sz.
10	Emmaus	VIII.	2023	1. sz.
11	Filmvilág	LXVI.	2023	1,2
12	Family	XIV.	2023	1,2, 3, 4. sz.
13	Forrás	55.	2023	1,2,3,4,5,6, 7-8, 9, 10, 11, 12. sz.
14	Földgömb	XLI.	2023	1-2. sz., 3-4. sz., 5-6. sz., 7-8. sz., 9-10, 11-12. sz.
15	Hírlevél : Református Nőszövetség Értesítője		2023	2. sz.
16	Hírös Gazdaság		2022	24. sz.
17	Hírös Históriak		2022	20. sz.
			2023	21. sz.
18	Honismeret	LI.	2023	1, 2, 3, 4, 5. sz.
19	Igazság és Élet	XVII.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
20	Irodalmi Magazin	XI.	2023	1-4. sz.
21	Irodalomtörténet	103.	2022	4.
		104.	2023	
22	Irodalomtörténeti Közlemények	127.	2023	1, 2, 3. sz.

23	Israel Heute		2022	1,1-2,3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12
			2023	1,2, 3, 4. sz.
24	Karakter		2023	1, 2. sz.
25	Kecskeméti Lapok		2023	1
26	Képes Kálvin Kalendárium		2024	1
27	Képmás	XXII.	2023	1,2,3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. sz.
28	Keresztyén Igazság	Új folyam	2023	1, 2, 3, 4. sz.
29	Lelkipásztor	98.	2023	1,2,3,4,5,6,7,8-9,10, 11, 12. sz.
30	Lélekápoló		2023	1,2,3
31	Magyar Demokrata	27.	2023	1-13. sz.
33	Magyar Könyvszemle	138.	2022	1-4. sz.
		139.	2023	1. sz.
37	National Geographic	XXI.	2023	1-12. sz.
38	Praxis Gemeinde-pädagogik	76.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
39	Presbiter	XXXII.	2023	1-4. sz.
40	Református Tiszántúl	31.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
41	Reformátusok Lapja	LXVII.	2023	1-14., 15-16., 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51. sz.
42	Reformiertes Kirchenblatt	101.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
43	reForrás	XI.	2023	1, 2, 3, 4. sz.
44	Rubicon	XXXIII.	2022	1-12.sz.
		XXXIV.	2023	1, 2, 3, 4, 5, 6-7,8, 9, 10, 11-12. sz.
45	Sárospataki Füzetek	25.	2021	3-4. sz.
		26.	2022	1-2. sz.
46	Sola Scriptura	XXV.	2023	1. sz.
48	Századok	157.	2023	1-6. sz.
49	Természet Világa	154.	2023	1-12. sz.
50	Theologiai Szemle	65.	2022	4. sz.
		66.	2023	1, 2, 3,4 sz.
51	Új Szőlőskert		2023	1, 2. sz.

52	Útmutató		2023	1
			2024	1
53	Üzenet (Szabadszállás)		2023	1-4. sz.
54	Üzenet (Hódmezővásárhely)		2023	1. sz.
55	Vallástudományi Szemle	XVIII.	2022	2. sz.
56	Valóság	LXVI.	2023	1-12. sz.
57	Vetés és Aratás	61.	2023	1,2,3. sz.
58	Vigasztaló		2023	1,2,3. sz.
59	Vigilia	LXXXVIII.	2023	1-12. sz.

*A színezett mezőkben lévő folyóiratok leltári számot és vonalkódot kaptak, valamint cikk szerint is feldolgozásra kerültek. Valamennyi folyóirat a SZIKLA21 könyvtári rendszerbe és a könyvtár honlapjára is felvitelre került.

 Munkatársak által, cikk szerint is feldolgozott folyóiratok:

Bán Magdolna

FOLYÓIRAT	ÉVFOLYAM	SZÁM	CIKK DB	IDŐ
Biblia és gyülekezet	XXXIV.évfolyam	4. szám	10	2023.01.02.
Igazság és élet	XVII.évfolyam	1. szám	19	2023.02.03.
Theológiai szemle	LXV. Évfolyam	4. szám	17	2023.01.07.
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/1.	13	2023.01.27.
Confessio	46. évfolyam	2022/4. szám	15	2023.01.27.
Confessio	46. évfolyam	2022/4. szám	16	2023.01.30.
Egyháztörténeti szemle	23. évfolyam	2022/3	7	2023.02.06
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/1	22	2023.02.08.
Acta Papensia	XXII.évfolyam	2022/3-4.	7	2023.02.15.
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/2	9	2023.02.17.
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/2	5	2023.02.20.
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/3	23	2023.03.02.
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/3	8	2023.03.03.
Sárospataki füzetek	25. évfolyam	2021/3	12	2023.03.13.
Sárospataki füzetek	25. évfolyam	2021/4	15	2023.03.16.
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/3	13	2023.03.20.
Theologiai Szemle	Új folyam LXVI.	2023/1	12	2023.04.04.
Theologiai Szemle	Új folyam LXVI.	2023/1	1	2023.04.05.
Confessio	47. évfolyam	2023/1	2	2023.04.05.
Confessio	47. évfolyam	2023/1	13	2023.04.05.
Confessio	47. évfolyam	2023/1	8	2023.04.14.
Lelkipásztor	98.évfolyam	2023/4	13	2023.04.17.
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/4	28	2023.04.17.

Confessio	47. évfolyam	2023/1	12	2023.04.17.
Biblia és gyülekezet	XXXV.évfolyam	2023/1	21	2023.05.04
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/5	24	2023.05.04
Igazság és élet	XVII.évfolyam	2023/3	2	2023.07.10
Igazság és élet	XVII.évfolyam	2023/3	8	2023.07.11
Igazság és élet	XVII.évfolyam	2023/3	10	2023.07.12
Theológiai szemle	Új folyam LXVI.	2023/2	10	2023.07.12
Confessio	47. évfolyam	2023/2	3	2023.07.17
Confessio	47. évfolyam	2023/2	11	2023.07.18
Confessio	47. évfolyam	2023/2	11	2023.07.19
Lelkipásztor	98.évfolyam	2023/7	8	2023.07.25
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/7	24	2023.07.25
Biblia és gyülekezet	XXXV.évfolyam	2023/2	21	2023.08.07
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/8-9	30	2023.08.18
Credo	XXIX.évfolyam	2023/2	16	2023.08.18
Sola Scriptura	XXV. Évfolyam	2023/1	12	2023.09.04
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/9	17	2023.09.05
Collegium Doctorum	19. évfolyam	2023/1	16	2023.09.08
Collegium Doctorum	19. évfolyam	2023/1	2	2023.09.11
Theológiai Szemle	LXVI	2023/3	15	2023.09.21
Igazság és élet	XVII. Évfolyam	2023/4	26	2023.09.27
Confessio	47. évfolyam	2023/3	9	2023.10.03
Confessio	47. évfolyam	2023/3	12	2023.10.04
Confessio	47. évfolyam	2023/3	7	2023.10.05
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/10	13	2023.10.15
Credo	XXIX.évfolyam	2023/3	8	2023.10.15
Credo	XXIX.évfolyam	2023/3	9	2023.10.16
Credo	XXIX.évfolyam	2023/3	5	2023.10.16
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/10	18	2023.11.07
Egyháztörténeti szemle	XXIV. Évfolyam	2023/2	15	2023.11.08
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/11	11	2023.11.12
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/11	5	2023.11.14
Vigilia	LXXXVIII. évfolyam	2023/11	15	2023.11.21
Lelkipásztor	98. évfolyam	2023/12	13	2023.12.11
			727	

FOLYÓIRAT	ÉVFOLYAM	SZÁM	CIKK DB	IDŐ
Embertárs	XX.	4. szám	6	2023.01.19.
Vigilia	88.	2.szám	19	2023.02.06
Collegium Doctorum	18.	2. szám	15	2023.02.07
Sárospataki Füzetek	26.	1. szám	13	2023.03.13
Sárospataki Füzetek	26.	2. szám	13	2023.03.16
Igazság és Élet	XVII.	2. szám	25	2023.03.29
Embertárs	XXI.	1. szám	9	2023.04.04.
Credo	XXIX.	1. szám	22	2023.04.06
Egyháztörténeti Szemle	XXIII.	4. szám	11	2023.05.15
Lelkipásztor	98.	5. szám	13	2023.05.16
Karakter	2023	1. szám	25	2023.05.26
Vigilia	88.	6.szám	20	2023.06.07
Acta Papensia	XXIII.	1-2.szám	6	2023.07.10
Emmaus		1. szám	50	2023.07.10
Lelkipásztor	98.	6. szám	13	2023.07.11
Vigilia	88.	8. szám	25	2023.08.10
Új Szőlőskert	XI.	1. szám	44	2023.08.22
Embertárs	XXI.	2. szám	9	2023.08.24
Hírös Históriak	2023	21. szám	12	2023.08.31
Vallástudományi Szemle	XVIII.	2. szám	26	2023.10.04
Embertárs	XXI.	3. szám	10	2023.10.13
Biblia és Gyülekezet	XXXV.	3.szám	11	2023.10.19
			397	

✿ A számítógépes statisztika szerint 2023-ban **1155**, a kezdetektől ez idáig pedig összesen **29.695** cikket dolgoztak fel könyvtárosaink. 2015-ben kezdődött el a könyvtár honlapján a folyóiratok elektronikus katalógusának kiépítése. A folyóiratok feltöltése folyamatos, amennyire kollégánknak távozása után időnk engedi, az újonnan érkezők mellett egy-egy régebbi folyóirat felvitele is megtörténhet.

✿ Internátus

2023-ban **22** tétel **22** darab új könyvvel gyarapodott az internátus könyvtára. A leltárkönyv szerinti internátusi könyvtári állomány 2023.12.31-ig **2935** tétel **3029** darab. Kölcsönzés a 2022/23-as tanévben **35** új és összesen **83** fő részére biztosított, akik a szilencium ideje alatt a tanulóknál lévő segédkönyveket, illetve az aulában lévő szépirodalmi és szakkönyveket egyaránt használhatják, illetve kölcsönözhetik.

Gyakorlatilag a kölcsönzésen kívül 2021-ben minden könyvtári munkát átvettünk az internátus letéti könyvtárában. Elkezdjük a SZMSZ és Gyűjtőköri Szabályzat aktualizálását, módosítását.

V. Állományapasztás, leltár

- ✿ A 2023-as évben összesen négy selejtezési jegyzéket készítettünk, amelyben az általános iskola könyvtára és egyházközségi könyvtárunk volt érintett.
- ✿ Avult, elhasználódott állapot az egyházközség könyvtárának H leltárkönyvéből selejteztünk (Selejtezési Jegyzék 2023/3.).

Selejtezett H leltári számú könyv példányok darabszáma összesen: 119 db
Selejtezett H leltári számú könyv példányok tételszáma összesen: 119 tétel
Selejtezett példányok nettó értéke összesen: 123.135.24,- Ft
Selejtezett példányok bruttó értéke összesen: 124.480.00,- Ft

- ✿ Az egyházközség könyvtárának állományából kellett egy olyan dokumentumot átleltározni (Selejtezési Jegyzék 2023/4.), így könyvállományunkból kivonnunk, amelyek eredetileg tévesen a könyvekhez voltak bevételezve, de a kottagyűjteménybe lettek áthelyezve.

Selejtezett C leltári számú könyv példányok darabszáma összesen: 1 db
Selejtezett C leltári számú könyv példányok tételszáma összesen: 1 tétel
Selejtezett példányok nettó értéke összesen: 4666.67,- Ft
Selejtezett példányok bruttó értéke összesen: 4900.00,- Ft

- ✿ Behajthatatlan követelés miatt az egyházközség könyvtárának A és H leltárkönyveiből selejteztünk (Selejtezési Jegyzék 2023/5.) állományunkból 19 dokumentumot, amelyek főleg hittankönyvek voltak.

Selejtezett A leltári számú könyv példányok darabszáma összesen: 1 db
Selejtezett A leltári számú könyv példányok tételszáma összesen: 1 tétel
Selejtezett H leltári számú könyv példányok darabszáma összesen: 18 db
Selejtezett H leltári számú könyv példányok tételszáma összesen: 18 tétel
Selejtezett példányok nettó értéke összesen: 21042.86,- Ft
Selejtezett példányok bruttó értéke összesen: 21600.00,- Ft
Selejtezett példányok darabszáma összesen: 19

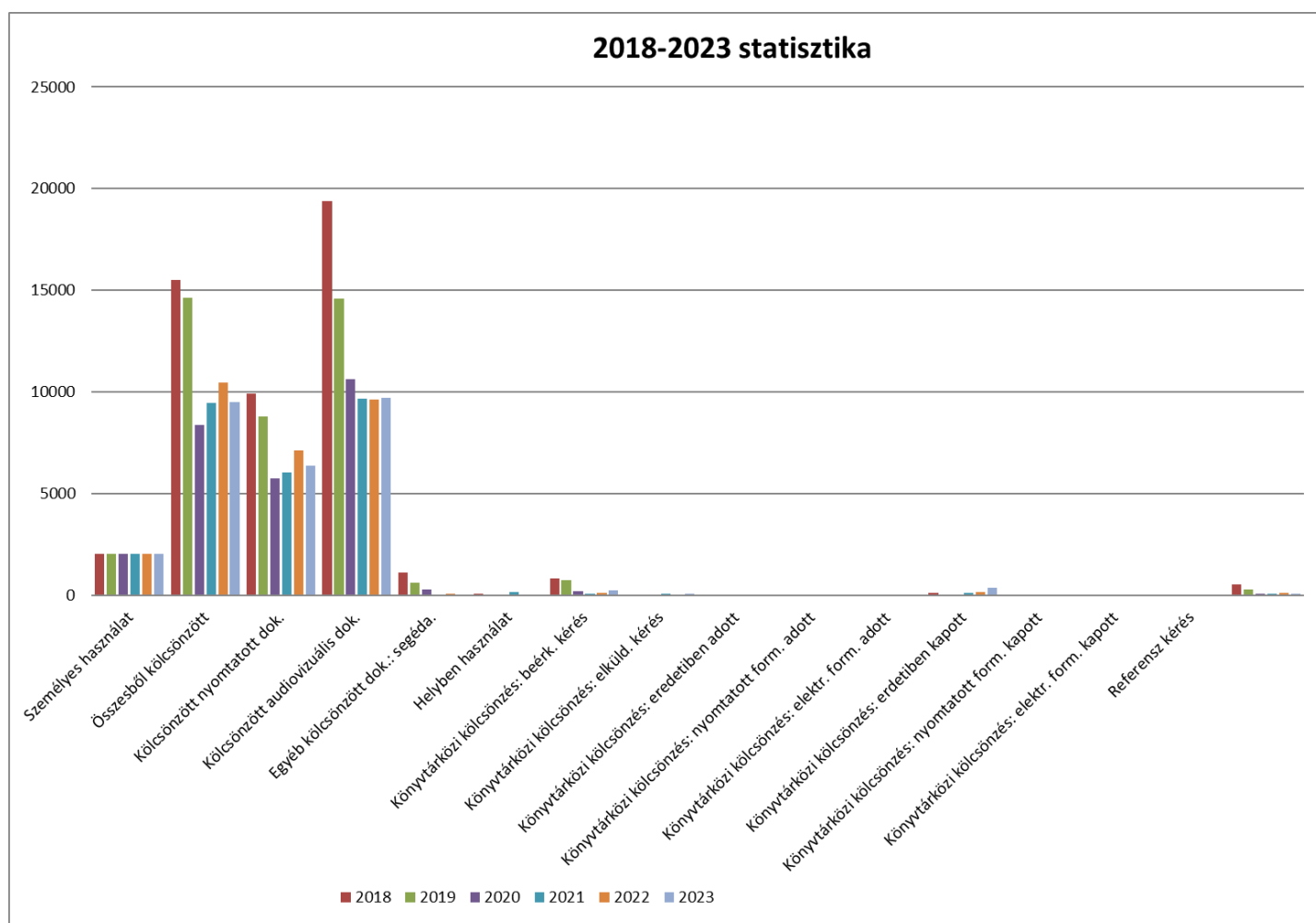
- ✿ Fölös példányként az egyházközség könyvtárának állományából kellett egy olyan dokumentumot leselejteznünk (Selejtezési Jegyzék 2023/6.), így könyvállományunkból kivonnunk, amely több példányban már megtalálható állományunkban.

Selejtezett B leltári számú könyv példányok darabszáma összesen:	1 db
Selejtezett B leltári számú könyv példányok tételszáma összesen:	1 tétel

VI. Kölcsönzés

- ✿ 2023. évben az egyházközségi könyvtárnak a két iskolai könyvtárral közösen **1700** regisztrált olvasója volt, amelyből **793** fő 14 év alatti, **540** fő 14-17 éves korosztály, **199** fő 18-29 éves, **106** fő 30-54 éves, **39** fő 55-65 éves és **23** fő a 65 év feletti korosztályból került ki. 2023-ban **306 új** olvasó iratkozott be könyvtárainkba.
- ✿ Az egyházközség könyvtárának **118** érvényes tagsággal rendelkező olvasója volt. Ingyenesen (70 éven felüliek, gyűjteményi dolgozók, tanárok – iskolai használatra) **41-en** használták könyvtárunkat.
- ✿ Beiratkozási díjat (2000,-Ft) **42-en** fizettek. A beiratkozási díj bevétele az Áfa levonásával a 2023-as évben: **66.150,-Ft**
- ✿ Személyesen **9487** alkalommal használták a könyvtárainkat. A kikölcsönzött nyomtatott dokumentumok száma: **9706**.
- ✿ *Egyéb dokumentumok kölcsönzése a tavalyi évben:*
  - ▶ elektronikus dokumentum: 26,
  - ▶ egyéb/ flanel, gyermekmunka-anyag, illetve folyóirat: 15
  - ▶ Könyvtárközi kölcsönzésre 80 kérés érkezett hozzánk. Elektronikus formában 400 dokumentumot küldtünk el. Mi más könyvtáráktól 12 alkalommal kértünk dokumentumot.

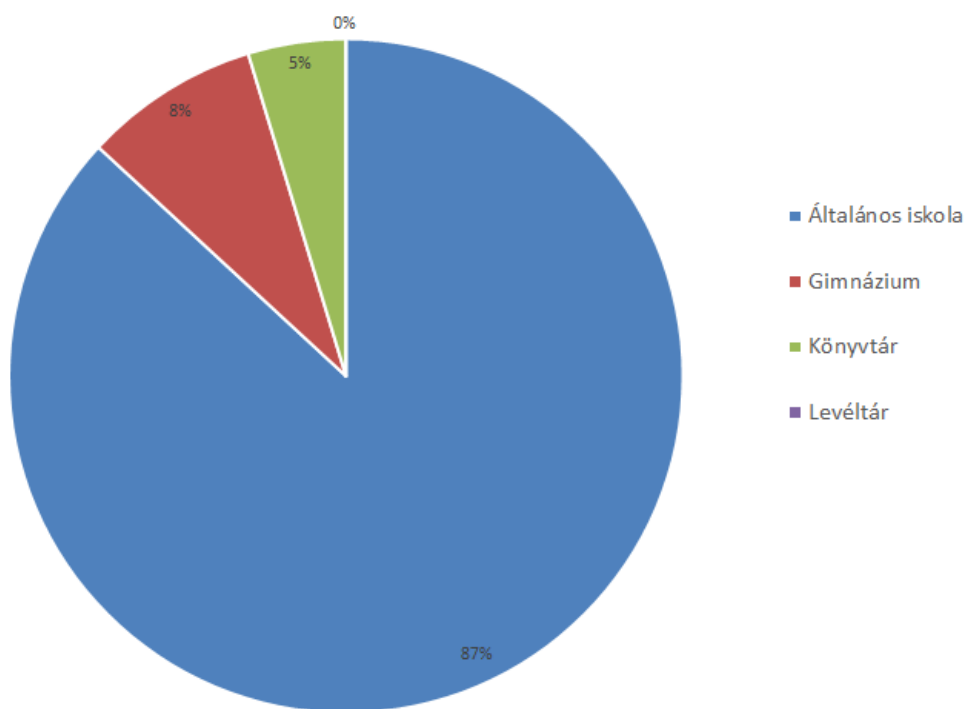
2018-2023 statisztika

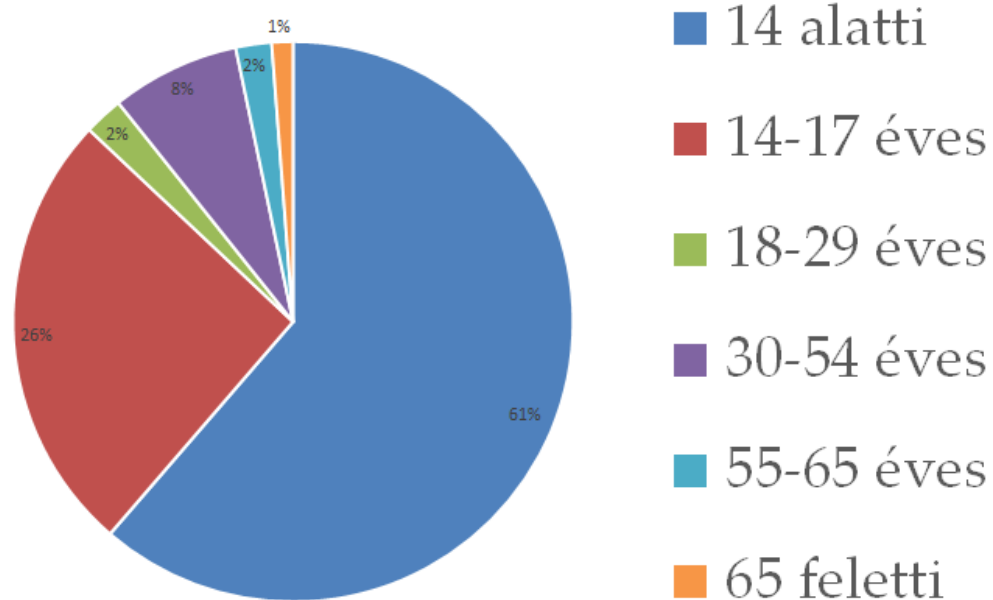
- B Személyes használat
- D Összes távhasználat
- F Összesből kölcsönzések
- H Kölcsönzött nyomtatott dokumentumok
- I Kölcsönzött audiovizuális dokumentumok
- J Kölcsönzött elektronikus dokumentumok
- K Egyéb kölcsönzött dokumentumok
- L Összes kölcsönzött dokumentum
- N Helyben használt dokumentumok
- R Könyvtárközi kölcsönzések: beérkezett kérések
- S Könyvtárközi kölcsönzések: küldött kérések
- T Könyvtárközi kölcsönzések: eredetiben adott dokumentumok
- U Könyvtárközi kölcsönzések: nyomtatott formában adott dokumentumok
- V Könyvtárközi kölcsönzések: elektronikus formában adott dokumentumok
- W Könyvtárközi kölcsönzések: eredetiben kapott dokumentumok
- X Könyvtárközi kölcsönzések: nyomtatott formában kapott dokumentumok
- Y Könyvtárközi kölcsönzések: eredeti formátumban kapott dokumentumok
- Z Referenz kérések

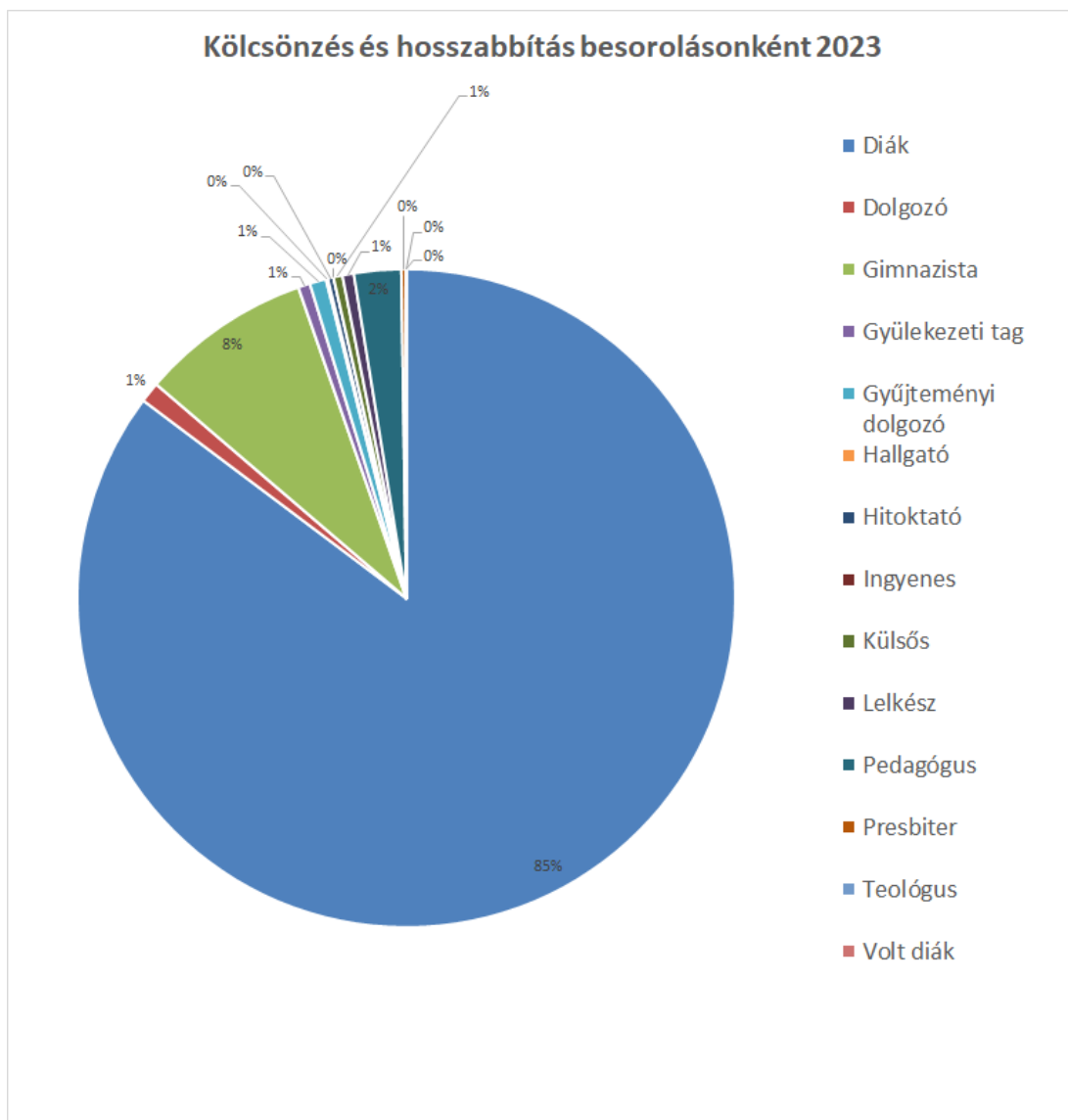

Kölcsönzés és hosszabbítás részlegenként 2023

Beiratkozók életkor szerint

VII. Honlap – Kiss Ákos beszámolója

Tavaly 5392 olvasó látogatta meg honlapunkat, ebből új olvasó 5190 fő volt. A látogatottság június elejétől kezd el folyamatosan emelkedni. Augusztusban volt egy visszaesés, de szeptembertől újra emelkedett a látogatások száma, amely decemberben csúcsosodott ki. December volt messze a leglátogatottabb hónap.

A földrajzi és a nyelvi eloszlást nézve Magyarországról látogatják legtöbbször weboldalunkat. Nem változott a trend 2023-ban sem, a magyar nyelv mellett az angol és német nyelvterületről érkezett a legtöbb megkeresés. Az első 10 helyen a következő országok állnak: Magyarország, Románia, Németország, Szlovákia, USA, Ausztria, Indonézia, Anglia, Kína és Svédország.

A felhasználók nagy többsége Budapestről, Kecskemétről és más magyar városokból érdeklődött honlapunk iránt. Az első 10 helyen a következő városok állnak: Budapest, Kecskemét, Szeged, Debrecen, Pécs, Veszprém, Szombathely, Bécs, Győr.

Hogyan érnek el minket a felhasználók? Nagy többségük direkt keres fel, emellett a Google keresőből, az egyházközség honlapjáról, és a Facebookról jutnak el hozzánk.

A felhasználók a könyvtár és a levéltár katalógusát, a folyóiratok listáját, az ajánlókat és a kiadványokat néztek meg leggyakrabban. Kiemelkedően sokan nézték meg a 2022. év legjobb könyvek listáját. Természetesen emellett többeket érdekelt a könyvtár elérhetősége, a munkatársak és a nyitvatartás is.

Folyamatosan frissítjük a honlap tartalmát. Az ajánló oldalon a legújabb könyveket tüntetjük fel, a címdalton pedig legjobbnak ítélt, legjobban várt könyveket emeljük ki. A hírek között év elején mindig feltüntetjük, az előző év legjobbnak ítélt, a legtöbbet olvasott könyveket. Megjelenítjük a könyvtárosok és olvasóink által írt könyvajánlókat. Beszámolókat írunk könyvtárunkban történt eseményekről. Lehetőség van a könyvtárban készült kiadványok megtekintésére a kiadványok oldalon. Itt olvasható az Új Szőlőskert, és az Emmaus, Lélekápoló újság teljes tartalma is.

VIII. Művészeti gyűjtemények – Kiss Ákos beszámolója

Ebben az évben Lévai Krisztián, Szabó Gábor és Varga László ajándékozott érmét és papírpénzt a gyűjteménynek, amelyek feldolgozása folyamatos. A művészeti gyűjtemény ezen ága folyamatosan bővül köszönhetően támogatóinknak.

2024-ban a következő érméket bocsátják ki, amely érdekelheti a könyvtárat: V. László aranyforintja, Gróf Batthyány Lajos miniszterelnök és a 13 aradi vértanú emlékérméje.

A nyáron a néprajzi gyűjteményből az Újkollégium zsibongójában a felújított fali tárlókba kiállítást készítettünk a konferencia alkalmából.

Az éremgyűjtemény feldolgozása:

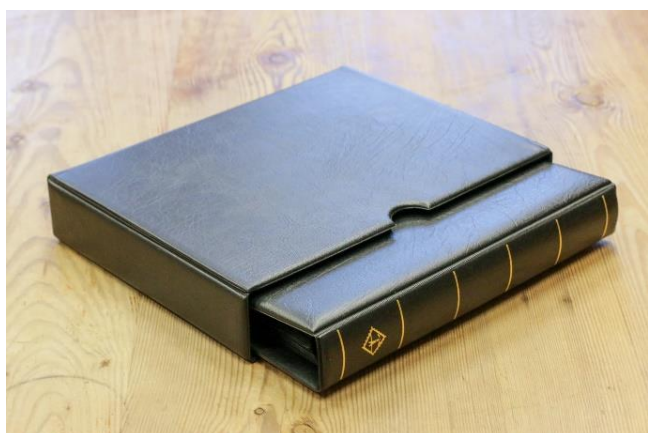
Adomány vagy vásárlás útján beérkező érméket és bankjegyeket először felvesszük a leltárkönyvbe, majd lefotózom, amely bekerül egy fotóadatbázisba.

A leírás elkészítése után elhelyezzük az éremtárolóban. Az érméket méret szerinti éremtartó dobozban, a dobozokat pedig zárható éremtartó bőröndben tároljuk. Jelenleg 1427 db érem található a bőröndökben.

Anyagi oldalát nézve nagyon felmentek az tárolóeszközök árai. Egy bőrönd 49 000 Ft, a hozzá tartozó tábla 12 200 Ft, amelyből 10 db fér el egy bőröndben. Összesen egy bőrönd táblákkal 171 000 Ft. Átlagosan 600-700 db érem fér el egy bőröndben.

Megoldandó problémát jelent még a duplumok tárolása. Ideiglenesen kisméretű papírborítékokban vannak tárolva, de természetesen ezeknek is meg kellene oldani a szakszerű tárolását.

A bankjegyeket is bevesszük a leltárkönyvbe, fotó készül róluk, majd bankjegy albumokba kerülnek. Anyagi oldalát vizsgálva: egy bankjegytartó lap ára 770 Ft, a bankjegyeket elválasztó lap 480 Ft, a hozzá tartozó album pedig 19 500 Ft. Egy album bankjegytartó lapokkal és bankjegyelválasztókkal együtt 51 250 Ft. Egy albumba 25 db bankjegytartó és 25 db bankjegyelválasztó fér el.

IX. Kutatás

- ✿ Február elején a ráckevei Árpád Múzeumból C. Tóth Norbert történész keresett meg abban az ügyben, hogy 2023-ban fogják ünnepelni Ács Károly születésének 200. évfordulóját, amely alkalomból az Árpád Múzeum egy kis kötetet állít össze a jubilánsról. A kiadvány címlapjához kérték másolatban Ács Károlynak Jókai Mór által 1842/43-ban festett kisméretű arcképét, valamint levéltárunkból a végrendeletét. Elektronikusan mindkettő elküldésre került.
- ✿ Vásárhelyi Bálint (Pécel) a Péceli Körről szeretett volna újságcikkeket kérni a Kálvinista Szemléből, Egyházi Értesítőből és a Lelkészegyesület c. folyóiratokból. Könyvtárközi kölcsönzéssel az OSZK-ból sikerült megkérni a számára, elektronikusan elküldésre került.
- ✿ Vermes Judit (Budapest) szeretete volna nagyapja, Németh Lajos (1906–1983) lelkész református folyóiratokban megjelent írásait összegyűjteni. A Lelkészegyesületből és a Református Igehirdetőből küldtünk nagy mennyiségű digitalizált anyagot, közel 40 cikket.
- ✿ Mesterdiplomája elkészítéséhez segítettünk Bakti Juditnak (Szeged), aki Árva Bethlen Kata kálvinista kegyessége c. témát választotta. A Református Szemle c. folyóiratból küldtük el számára a kért oldalakat.
- ✿ Dr. Prohászka László (Budapest) Ferenczy Béniről és Szabó Lőrincről készített érméknek a fotóját kérte elektronikus elküldéssel.
- ✿ Dr. Kriston-Vízi József (Dombóvár) részére Hegymegi Kiss Kálmánra emlékezésére készülve (Nagykőrösön) digitálisa küldtük meg *A Dunamelléki Ev.Ref. Egyházkerület Népiskoláinak tanterve* c. könyvet.
- ✿ A Magyar Nemzeti Múzeum 2023 decemberében nyíló *Magyar Menyasszony* című kiállításához kapcsolódóan egy tanulmánykötet megjelentetését tervezi *Gyöngykoszorú* címmel, amelyhez másolatban kérték az esketés ábrázolását a Kecskeméti Református Egyházközség II. számú anyakönyvéből. A színezett rajz Herczeg Péter György alkotása 1781-ből.

- ✿ Dóra Ferenc plébános (Őriszentpéter) kérte az *Az Őrség története c.* kutatásához két újságcikket kért elektronikusan az *Egyháztörténet c.* folyóirat korábbi lapszámaiból.
- ✿ Szabó Róbert (Kalocsa) az ELTE BTK Történettudományi Doktori Iskola doktorandusza a *Református iskolák, egyházak sorsa társadalomtörténeti megközelítésben c.* munkájához kért segítséget. A *Református szemle c.* folyóiratból küldtük el a digitálizált másolatokat.
- ✿ Olvasóink közül (Ackermanné Kelő Kamilla, Kovács Levente, dr. Kovács Lórántné, Farkas Dóra, Hodánics Tamás) tanulmányaihoz küldtünk digitalizálva anyagot.
- ✿ Kis János ny. evangélikus lelkipásztornak igehirdetési tanulmányához küldtünk folyóirat cikket másolatban.
- ✿ Dr. Imre Mihály irodalomtörténésznek a csurgói kéziratkatalógus másolatát küldtük el, illetve a kutatásaihoz RMNy címlap másolatokat.
- ✿ Somogyi Sándor részére Pomothy Dezsőről szóló cikk másolatát küldtük el a *Református Egyház 1973-as évfolyamából.*
- ✿ A Ráday Könyvtár részére küldtük el a *Magyar Út és Új Magyarország c.* folyóirat hiányzó lapszámait, illetve egy másik alkalommal Szabó Imre írásait teológiai lapokból szkennelve.
- ✿ Több alkalommal küldtünk prédikációt lelkipászoroknak a vasárnapi készüléshez.

X. Konferencia

- ✿ Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése rendezte 2023. március 7-én az *„Igényes tájékozódás és tájékoztatás. Fókuszban a teológiai és vallástudományi adatbázisok”* szakmai napját. Az előadások helyszíne az Evangélikus Hittudományi Egyetem volt. Lipóthné Gyulai Anikó kolléganőmmel tudtunk részt venni az eseményen. Sajnálatos, hogy az ezt követő EKE rendezvényeken a nyári konferenciára való készülés, illetve a leterheltségünk miatt nem tudtunk részt venni.

✿ Könyvtárunk nem tartozik az Egyházi Könyvtárosok Egyesülésének alapító tagjai közé, de gyűjteményünk a 90-es évek végétől tagja az egyesülésnek és Szabó Zsuzsa részt is vett a konferenciákon. Nekem az első részvételem mindjárt a hazai rendezésű konferencia volt itt Kecskeméten 2004-ben. Voltam már felügyelőbizottsági tag az elnökségben, katolikus részről pedig többször szeretnék volna, ha a református képviselőben elnökségi szinten is vállalnék feladatot. Jelenleg általában a közgyűlési választások levezetésében tudok segíteni.

Jelenleg általában a közgyűlési választások levezetésében tudok segíteni.

A MELTE-nél egyéni tagság van, nem maga a gyűjtemény a tag, így először Szabó Zsuzsa, majd Petrányi Lajosné vállalták a tagságot 2008/2009 tájékán. Bíró Éva levéltáros kolléganőm pedig 5 éve tagja ennek az egyesületnek.

Azért, hogy érthetőbb legyen mit is jelentett számunkra a rendezés joga, azt el kell, hogy áruljam, a református gyűjtemények összetartása nagyon gyenge országos szinten, akár az egyesülésen belül is. Vannak a nagyobb gyűjtemények (Sárospatak, Pápa, Debrecen, Ráday Gyűjtemény), akiknek a vezetői éveken keresztül az egyesülés elnöki pozícióiban is benne voltak, de a kisebb református gyűjteményeknek eddig nem sok babér termett. Tulajdonképpen jó néhány évvel ezelőtt kérdezte meg az Egyházi Könyvtárosok Egyesülésének akkori elnöke, Ásványi Ilona, hogy ha úgy adódna, akkor 2021-ben Kecskemét vállalná-e a könyvtárosok nyári konferenciájának megrendezését. Már akkor jeleztem felé, hogy természetesen igen, sőt szívesen, szerintem az elnökség sem fog akadályt gördíteni ez elé. Magam úgy gondoltam, hogy városunk elhelyezkedése, az itteni viszonyok azt is megengedik, hogy akár mindhárom gyűjteményi szervezet közös konferenciájának megtartására lehetőség nyíljon. Ebbe az elképzelésbe a covid erősen belezavart, így végül is két év kihagyás után (2020, 2021), tavaly a könyvtárosok és levéltárosok Pannonhalmán eltérő időpontban, míg a muzeológusok Budapesten tartották éves konferenciájukat.

Az eredeti elképzelés az lett volna, hogy már ott találkozik a három egyesület, de nem sikerült közös együttlétet megszervezni, így maradt az idei év. Utoljára a három egyesület (EKE, EME, MELTE) 2009-ben tartotta első közös konferenciáját Gyulafehérváron (Millennium, város 1000 éves fennállása). Kecskemét 2004-ben a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtárral közösen volt a házigazdája a könyvtárosok egyesülésének.

- Összegezve az előzményeket nagyon hálás vagyok azért, hogy lehetőséget kaphattunk a rendezésre. Személy szerint óriási elégtételt jelent, hogy számon, sőt becsben tartanak bennünket, és egy ilyen volumenű lebonyolítást ránk bíztak.

❖ **Amivel készültünk**

- A konferencia logója
- Mappa (térkép, névre szóló nyakba akasztható kártya, két prospektus a város vallási örökségeiről és a szecessziós belvárosról - Hírös Sport Kft. ajándékként, a részletes program, egy ígés kártya, A/5-ös jegyzetfüzet - Print 2000 Kft. ajándékként, illetve egy Szőlőskert újság).

- Étkezési jegyek, meghívó, programfüzet (templomba), Újkollégium emeleti alaprajzai habkartonra, kiállítás kiírásai, tányéralátét.

- Új Szőlőskert 2023/1. száma.
- Egy ajándékkulacsot készítettünk, amely a pohárkérdést oldotta meg javarészt.
- Ezek egyedi designnal lettek ellátva, ahol Ákos elsősorban az Újkollégium díszítőelemeit használta fel.
- Nem lehetünk elég hálásak a Nőszövetség tagjainak, akik hétfőre több tálca süteménnyel ajándékoztak meg, így most először a konferenciák történetében házi süti is került az asztalokra. Itt is szeretném megköszönni főgondnok asszonynak a gondos szervezést, a tagoknak pedig a felajánlásukat.
- Refis, bányais és katonás diákok közül négy lány és két fiú jelentkezett közösségi szolgálatra, és így be tudtuk vonni a konferencia előkészületeibe és a lebonyolításba is őket.
- A kedd esti program házigazdái voltunk mi, amely kicsit szintén formabontó volt a konferenciák eddigi lebonyolításához képest. Eredetileg egy fogadás költségeit kellett volna állnunk, mint házigada, de bevallom az erre kapott árajánlat magasnak tűnt, ezért azt találtam ki, hogy a hétfői ünnepélyes fogadás mellett, amely egy háromfogásos, fehér terített asztalos vacsora volt, mi házigazdák a kedd este étkezési költségeit vállaljuk magunkra.

Ehhez az udvart kellett berendeznünk, ahova teljesen ingyen, Laczay András nagytiszteletű úr közbenjárásával Lázár János katonatelepi vállalkozó felajánlásából sörpadokat és asztalokat kaptunk kölcsön, amelyeket Fazekas János munkatársunk és a karbantartók a diákokkal együtt hoztak el, pakoltak le, majd másnap fel és vissza.

Terítés, díszítés a lányok dolga volt, így egy nagyon hangulatos estét sikerült varázsolni a sétában megfáradt csapat számára.

❖ Lebonyolítás

- Az előkészületek már tavaly előtt elkezdődtek azzal, hogy a Nemzeti Kulturális Alap felé az egyesületek pályázatot nyújtottak be a konferencia anyagi költségeinek finanszírozására, ezért nekünk árajánlatokat kellett már akkor adnunk a szállás, étkezés és egyéb költségekre.
- Az igazi, egyeztető munka 2023. március elején kezdődött el az egyesületek elnökségével, illetve mi magunk kezdtük a helyeket lefoglalni, illetve tájékoztatni az illetékeseket, a munkatársakkal az egyeztetéseket lefolytatni.

- Sok minden menet közben alakult ki, vagy változott meg. Volt, hogy improvizálni kellett, de végül is minden, amit szerettünk volna, az meg tudott valósulni.
- A szállás két helyszínen történt, egyrészt a magasabb színvonalú piarista kollégiumban, illetve az internátusunkban.
- Az étkezés teljes egészében a konviktuson keresztül zajlott.
- A konferencia 2023. július 3–5. között került megrendezésre, hétfőn ebéddel kezdődött és szerdán ebéddel zárult. A keddi napon voltak a legtöbben, ott közel 170 fő résztvevő volt. De az átlag létszám is 150 fő körül mozgott.
- A programot lehetett látni, hiszen megosztottuk, és hálás vagyok, hogy a presbitérium a gyülekezet tagjai közül is voltak jelen egy-egy eseményen.

- Az első közös találkozás a templomban volt, az egyesületek közgyűléseit, valamint a helybeli református gyűjtemények megtekintését követően. Az ökumenikus alkalmon nemcsak mi gyűjteményi munkatársak, de a gyülekezet is meghívott volt. Hálás vagyok, hogy az elnökség felkérésére Bán Béla esperes úr vállalta az igehirdetés szolgálatát, hogy Szőke Imre főgondnok úr is jelen volt feleségével együtt. A Grádics kórus, Jámbor Zsolt karnagy úr vezetésével és Kovács Levente orgonaművész úr közreműködésével kimagasló zenei élménnyel ajándékozta meg a hallgatóságot.

- Az első nap a fehér asztal mellett, nagyon finom vacsorával zárult.
- A második nap délelőttjén az Újkollégium dísztermében zajlott a közös konferencia, amely a digitális bölcsélet és a mesterséges intelligencia téma köré összpontosult. Az ebédet követően 15 órára a városházára vártak bennünket, ahol a felújított díszteremben dr. Fekete Gábor önkormányzati képviselő úr köszöntött bennünket, majd Kiss Attila építész mondott néhány mondatot magáról a városházáról és a teremről.

Szinte minden csoport megtekintette az újonnan kialakított interaktív várostörténeti kiállítást a városháza földszintjén, majd a szélrózsa minden irányában négy csoportra felosztva indultak el egy 2,5–3 órás sétára. Dr. Székely Gábor, Kiss Attila, Telekes Tamás és Ulakcsai Zoltán vezették a csoportokat.

- Helyszínek és partnerek voltak: Belvárosi nagytemplom, Barátok temploma, Görög-katolikus templom, Evangélikus templom, Katona József Könyvtár, Bács-Kiskun Vármegyei Levéltár, Bozsó Gyűjtemény, Katona József Múzeum Cifrapalota, Tudomány és Technika Háza.

V
s
é
r
o
s
h
á
z
i

- 19.30 körül vette kezdetét az este az Újkollégium udvarán, ahol streetfoodos ételek voltak, sör, bor, limonádé, illetve gyümölcssaláta fagyalattal. A zenét pedig Szabó Mátyás, Sipos Gergő valamint két barátjuk szolgáltatta.

- Szerda reggel mindhárom szekció külön helyszínen bonyolította le konferenciáját, itt ilyenkor általában maguk közül választva, de volt, hogy vendégelőadókat meghívva tartottak előadásokat.

A levéltárosok a Piarista kollégium egyik előadótermében hallgattak meg talán nyolc előadót, nekik volt a legsűrűbb a nap, a muzeológusok a Tóth Endre teremben állítólag egy nagyon jó hangulatú együttléten voltak, ahol három előadás után még kérdésekre, közös beszélgetésre is jutott idő. Mi könyvtárosok az internátus dísztermében voltunk együtt, ahol talán hat előadás, gyűjtemény bemutatása hangzott el.

- A közös program, ahogy említettem egy finom ebéddel zárult, és utána mi boldogan integettünk a távozó és hálálkodó vendégeknek.

❖ Szponzorok

- Az eredeti elképzelés az volt, hogy ha az egyházkerület, egyházmegye 500-500.000,-Ft támogatást megítél számunkra, akkor az egyházközség is ugyanennyi összeggel fogja támogatni a konferencia megrendezését.
- Végül is az egyházmegyei tanács ezt az összeget megítélte a számunkra, így a keddi esti vacsorának költségét az egyházmegye állta.

- Elnök-lelkész úrral azonban úgy láttuk az egyházkerület elutasító levele után, hogy ez a keret kevés lesz a megrendezéshez, ezért a kollégium, egyházközség támogatói körét kerestük meg levélben. Végül is két magánszemély összesen 300.000,-Ft-ot, ugyanígy két vállalkozás (Simon Kft. és a Tandofer Kft.) összesen szintén 300.000,-Ft-ot utalt át az egyházközség számlájára.

Voltak tárgyi felajánlások, mint a városi brossúrák (200-200 db) és a jegyzetfüzet elkészítése (Print Nyomda).

Tormási Zoltán Lakitelek-Nyárlőrinci főgondnok úr felajánlásából végül is ajándékképpen egy raklapnyi Szentkirályi ásványvizet, illetve közbenjárásával a Szikrai Borászati Kft. keresztül Szobi üdítőket, szörpöket, illetve a Maspex Kft. forgalmazásában és felajánlásából Olympos és Apenta üdítőket kaptunk nagy mennyiségben. Somodi Ferenc presbiter pedig kis dobozos almaleveket ajánlott fel.

A Pajor Pálinka Kft. pedig 12 üveg pálinkát, amelyet az előadók vihettek magukkal ajándékképpen.

❖ **Költségek**

- Egyházközség költsége, amely az elnöklelkészi keretből lett finanszírozva:

710.550,-Ft

Könyvtár költségvetéséből: 165.646,-Ft

Összesen: 1.976.176,-Ft

❖ **Megvalósulás – negatívumok**

- Rosszul esett és nehezen volt értelmezhető, hogy az egyházkerület április közepén kérésünkre, azt a választ adta, hogy az erre szánt kerete kifogyott és nem tudja rendezvényünket támogatni. Többször volt már elutasításban részem az egyházkerulettől, de ez a döntésük kimondottan fájdalmas és értelmezhetetlen volt a számomra.
- Nem volt könnyű három elnökséggel az online egyeztetés. Egy alkalommal, májusban a helyszíneket azonban végigjártuk velük.

Sok esetben kellett a határozottság és a dolgok kézbentartása, hogy végül mindennel elkészüljünk és a mi elképzeléseink is meg tudjanak valósulni.

- Sajnáltam, hogy sem az egyházkerületi és egyben országos gyűjteményi vezető nem tudott időt szakítani arra, hogy itt legyen közöttünk, sem Debrecenből a gyűjteményi igazgató úr és levéltárunk szakfelügyelője sem jött el.
- A tájékoztatásban többet vártak tőlünk, keveselték az információs táblákat, nyilakat, nehezen tájékozódtak a városban, magában az Újkollégium épületében. Több önkéntessel könnyebb lett volna.
- Az internátus felújításának folytatása nagyon jó lenne, hiszen az a néhány fürdőszoba, ami már megújulhatott, nem elegendő. Az ágyak közül nem tudom, hogy mennyi lett cserélve, de ezt is jó lenne folytatni, illetve az ágyneműket frissíteni. Az épület ilyen jellegű használatánál, a lift nagyon hiányzott. Ezt jó lenne folytatni, illetve megvalósítani.
- Magunkban keresem a hibát, hogy mit kellett volna még tenni azért, hogy a felkért közreműködők ne felejtsek el a vállalásukat. Voltak kisebb-nagyobb fennakadások, de talán mély nyomot ezek nem hagytak senkiben.
- Kifejezetten sajnálom, hogy annak ellenére, hogy polgármester asszonyt elnök-lelkész úr személyesen hívta, sem ő, sem egyik alpolgármester sem tudta vállalni a köszöntésünket a városházán, és az ökumenikus alkalomra sem jöttek közénk. Azt kifejezetten szomorúnak tartom, hogy belépőjegyet kellett fizetnünk az új látogatóközpontba, ha ugyan kedvezményeset is, hiszen mi általában ingyenes belépőkkel rendelkezünk a múzeumokba.

pozitívumok

- Köszönet a szponzorációknak, felajánlásoknak, ennek köszönhetően azt gondolom, hogy nagyvonalú házigazdák lehettünk.
- Nagyon hálás vagyok a munkatársaknak, akik segítségünkre voltak (Csontos Lajos hivataligazgató úr, Papp Attila Gyula hangosítás).

A technikai felszereltségünk elegendő volt, igaz a kedd estéhez szükség volt egy eszköz beszerzésére, ami lehetővé tette a hangszerek külön-külön hangosítását.

Köszönet Lévai Krisztián szolgáltatási igazgató úrnak és az alá tartozó munkatársaknak: Tabajdi Erika, Gubicza Zsolt, Szeverényi Richárd, Fazekas János és a karbantartó csapat.

Virág Gabriella igazgató asszonynak és Hraska Zoltán konviktusvezetőnek, feleségének Andreának, valamint a konviktus munkatársainak.

Az internátus munkatársainak: Sikó Irénnek, Török Editnek és a portásoknak.

Többen hangsúlyozták, hogy mennyire készségesek voltak mind a konviktus dolgozói, mind a portások, hogy mennyire segítőkész volt mindenki.

- Nekem bevallom fárasztó volt, hogy a hivatalos, szolgálati utat betartva többször egyeztetsek mindenkivel, de végül is ez meghozta a gyümölcsét, mert mindenki tudta a dolgát és helyt állt.
- Rengetegen még az utolsó nap az elköszönéskor, de utána többen levélben is kifejezték köszönetüket, azt, hogy mennyire jól érezték magukat.
- Érdekes volt, hogy milyen szépnek látták a városunkat, többen azt mondták, hogy a családjukkal együtt szeretnének újra ide ellátogatni. Az külön meglepő volt, hogy a könyvtár raktárunkat is mennyire dicsérték, hogy milyen rendben van.
- Nem lehetek elég hálás a munkatársaimnak, hogy ennyire állták a sarat és ezt a nagyon intenzív félévet megfeszítve végig dolgozták. Az első két nap 16-17 órát dolgoztunk egy huzamban. Ákos művészi munkáját ki kell, hogy emeljem, nagyon sokan dicsérték a magas színvonalú designt.

(A beszámoló elhangzott 2023. augusztus 29-én tartott presbiteri gyűlésen)

XI. Egyéb

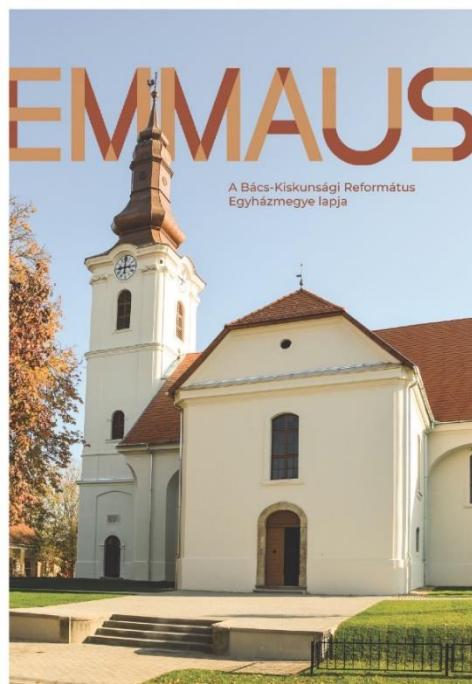
✿ Könyvtári jelentést készítettünk a könyvtár 2022. évi tevékenységéről, valamint a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye számára gyűjteményi és média jelentést írtunk. A Katona József Könyvtár, valamint a minisztérium számára a könyvtári és levéltári statisztikát beküldtük.

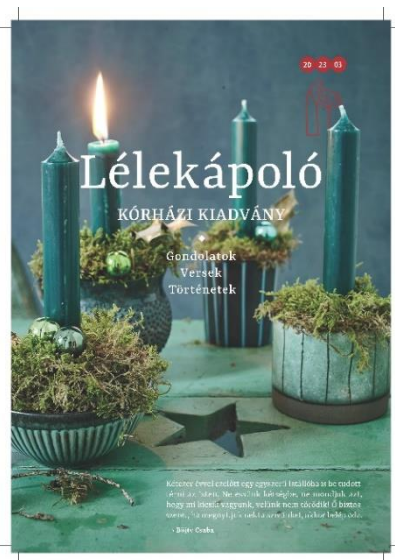
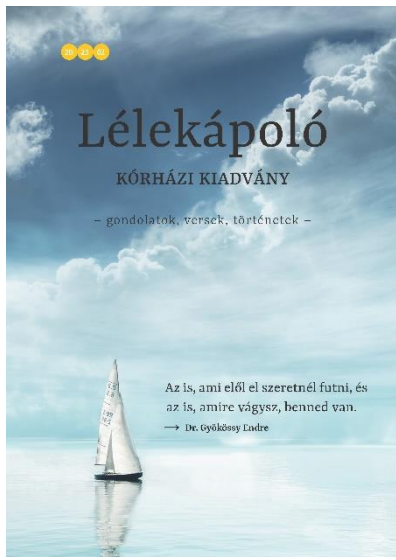
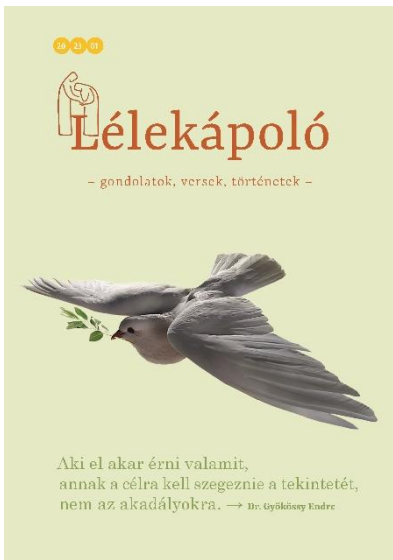
✿ Immár 11 éve főszerkesztői feladatokat látok el, Ákos kollégám pedig a kiadványszerkesztési feladatokat az *Új Szőlőskert* gyülekezeti újságunknál. 2023-ban két lapszám jelenhetett meg.

✿ Ugyancsak mi készítettük ebben a felállásban egyházmegyénk lapjának, az *Emmaus* újságnak 2022. számát, amely június 9-re a szalkszentmártoni egyházmegyei közgyűlésre készült el.

✿ Egyházmegyei levéltárosként, tanácsosként részt vettem a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye februári tanácsülésén és a júniusi, decemberi közgyűlési napjain, presbiteri továbbképzésen Kecskeméten és Dunavecscén, egyházmegyei pikniken Tiszakécskén, vizitáción Szentkirályon, Lakitelek-Nyárlőrincen, Dunapatajon, Kiskunhalason és Kiskunfélegyházán, hálaadó istentiszteleten Helvéción.

✿ Kiss Ákos kollégámnak rendkívül sok szerkesztői, illetve grafikai munkái voltak a tavalyi évben. Ákos már néhány éve szerkesztője a *Lélekápoló* újságnak, amely a kórházban fekvő és lábadozó betegek számára készül évente két-három alkalommal. A plakátok mellett okleveleket, logókat, igés lapokat, virágvasárnapi bibliajelzőket, karácsonyi lapokat tervez, kártyanaptárakat amikor erre felkérést kap.

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

2023

„Figyeljünk arra, hogy egymást szeretetre
és jó cselekedetre buzdítsuk.”
(Zsidók 10,24)

„Figyeljünk arra, hogy egymást szeretetre
és jó cselekedetre buzdítsuk.”
(Zsidók 10,24)

„Figyeljünk arra, hogy egymást szeretetre
és jó cselekedetre buzdítsuk.”
(Zsidók 10,24)

„Ügyeljünk arra, hogy egymást szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk.”
(Zsidók 10,24)

2024

JANUÁR	FEBRUÁR	MÁRCIUS
h k sze cs p szo v 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	h k sze cs p szo v 29 30 31 1 2 2 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7	h k sze cs p szo v 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7
ÁPRILIS	MÁJUS	JUNIUS
h k sze cs p szo v 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	h k sze cs p szo v 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9	h k sze cs p szo v 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7
JULIUS	AUGUSZTUS	SEPTEMBER
h k sze cs p szo v 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	h k sze cs p szo v 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8	h k sze cs p szo v 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6
OKTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
h k sze cs p szo v 30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	h k sze cs p szo v 29 30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7 8	h k sze cs p szo v 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 1 2 3 4 5

„Ügyeljünk arra, hogy egymást szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk.”
(Zsidók 10,24)

2023.04.02. 9 óra

Szeretettel hívtuk és várjuk a testvéreket, egyházközségünk minden tagját a

VIRÁG — VASÁRNAPI

KÖZÖS ISTENTISZTELETRE

Helyszín: a Keckesméti Református Templom

Az ünnepi beszédet követően a szerkesztő előli a szentek emlékének tartandó, fogadtatásos ünnepi, melyre mindenkit szeretettel várunk

keckes.hu facebook.keckes.hu @keckesreformatus

25

éves
a

Kecskeméti Kékkereszt Csoport

Most azért keressétek
szívvel-lélekkel
Isteneteket,
az Urat!

1Krn 22,19

2023

2023
05
26

Az igaznak emlékezete
aldott.

MAGYAR HŐSÖK NAPJA

A Keckesméti Református Egyházközség és Keckesméti Magyar Ifjú Iskolaközpontjainak közösen szervezett és megrendezésre kerülő eseménye

a Magyar Hősök Napja alkalmából a Keckesméti Református Temetőben 2023. május 26-án, pénteken 11 órától.

Tisztegi beszéd: dr. Kún Szabó István vezérőrnagy, a községi elnökök előbeszédje

Megrendezésre kerülő és ismételt előadások szeretettel várjuk és várjuk!

Kiállítás és vásár

Somodi Ferenc • Hamar Sándor • Juhász Katalin

2023.12.09.-10.

Zenei előadások: Zsuzsi Rozsnyai

Somodi Ferenc előadó: Somodi Ferenc

Szociális és kulturális előadások: Juhász Katalin

Hívtatás: Sándor Sándor

Helyszín: a templom előtti udvaron (a templom mellett)

✿ Tovább folytatódott a Sion házban mozgókönyvtár programunk, a visszajelzések alapján sikerrel. A tavalyi évben is 3-4 alkalommal Halasi Gábor, a Budai utcai részleg vezetője jött és cseréltük a könyveket.

Körülbelül 6-8 néni rendszeres olvasónk lett, akik nagyon örülnek ennek a lehetőségnek, hiszen így szinte a könyvtár legújabb szerzeményeiből válogathatnak és olvashatnak.

✿ Gimnáziumunk és a város középiskoláiból több diákot fogadunk 50 órás közösségi szolgálatuk teljesítésére. Feladatuk a nyári konferencia előkészítés és a konferencia ideje alatt a pakolás, a vendégek útbaigazítása, házigazdai feladatok voltak. Hálásak voltunk a diákok segítségéért (Lukács Luca – Bányai, Markó Csanád – Katona, Szenes Réka, Pistár Panna, Brezina Dorka, Hegedűs Zalán – Refi).

✿ Január elején kaptuk meg Berecz Ágnes gyűjteményigazgató válaszlevelét, amelyet Balog Zoltán püspök úr kérésére írt. Az elnökség abban az ügyben írt a DMRE elnöksége részére 2022 decemberében, hogy az egyházi tulajdonú kulturális intézmények állami támogatásából való részesedést szeretne az egyházközségi könyvtárunk részére kérni. Mivel ez a támogatás kizárólag a Dunamellék vonatkozásában kizárólag a Ráday Gyűjtemény működésének biztosítását szolgálja, ezért az állami támogatás megosztását nem támogatja az egyházkerület elnöksége. Kizárólag arra tett javaslatot igazgató asszony, hogy mivel az esperesi iratok elhelyezésére most már képes a Ráday Levéltár, ezért az eddig kapott kerületi éves támogatást (2 millió forint) az iratok elszállítása után is kapja meg gyűjteményünk.

✿ Január 12-én egy 30 fős gimnáziumi 8. osztálynak bemutató órát tartottam a Bibliákról.

✿ Március végén kaptuk meg Dr. Cseh Gergő Bendegúz levéltári vezető szakfelügyelő levelét amelyben, a 2022. novemberben online történt ellenőrizés, szakfelügyeleti jelentését csatolta.

✿ Néhai Szabadi Sándor lelkipásztor könyvhagyatékával kapcsolatban fia, dr. Szabadi Miklós és felesége Annette kereste meg e-mailben Varga Nándor elnök-lelkész urat. Mivel a hagyaték kb. 1/3 részben már könyvtárunkba érkezett, több mint 10 évvel ezelőtt, a további könyvek, könyvespolcok elszállítását szeretnék volna kérni.

Mivel Szabadi Sándor özvegye, Mária néni egyedül él, idős korára való tekintettel szeretné rendezni a családi hagyaték sorsát. Válaszlevelünkben a hagyaték további elszállítását elutasítottuk, illetve lemondtunk a teljes hagyatékról. Egyrészt könyvtárunk raktárhelyisége szinte teljes egészében betelt, így ekkora mennyiségű anyag befogadására nem képes. A már itt lévő anyag is csak dobozokban van, nem láttuk értelmét a további anyag ilyen jellegű tárolásának. Másrészt a hagyaték főként művészeti témájú albumokból áll, ami nem igazán a gyűjtőkörünk. Kevés teológiai szakkönyvet tartalmaz, és az is főleg német nyelvű. Mivel az elkövetkező időszakban nem várható a gyűjteményünk befogadóképességének növelése, bővítése, ezért azt javasoltuk, hogy a Hódmezővásárhely-Ótemplomi Református Egyházközségnek adják át teljes egészében a gyűjteményt, akik örömmel be tudják fogadni a teljes anyagot és méltóképpen megőrizni. Végül is Mária néni nem zárkózott el ettől a lehetőségtől, csak azt kérte, hogy minden a halála után bonyolódjon le.

- ✿ Április 6-án csütörtökön egy 14 fős zenész ifjúsági csapatot fogadtunk Szentkirályról Pusztainé Kovács Emese vezetésével, akik elsősorban az „öreg Graduált” szerették volna megnézni. Néhány érdekességet mutattunk meg nekik a könyvtár ritkaságaiból.
- ✿ Április 14-én pénteken délben a Lakó Sándor Zenekar erdélyi vendégei (20-25 fő) számára mutattuk meg az Újkollégium dísztermét.
- ✿ A Kékkereszt Egyesület jubileumára több kiadványt készített Ákos, az ünnepi alkalmon szombaton személyesen is részt vettem.

✿ Néhány mondat az idei évi Múzeumok éjszakájáról. Ha lúd, akkor legyen kövér alapon, kedves Bozsó gyűjteményes kollégák biztatására – akik már évek óta

főszervezői az egyébként országos, de helyi rendezvénynek –, több mint 10 év kihagyás után ismét vártuk a kedves érdeklődőket az Újkollégiumba Szent Iván éjszakáján. Mivel a konferencia vendégei és majd reménység szerint szeptemberben a Nőszövetség idelátogató tagjai számára egyébként is terveztük egy kiállítás elkészítését a könyvtár előterében, úgy gondoltuk, hogy akkor belefér,

hogy az ő érkezésük előtt egy kicsivel már megnyitjuk és láthatóvá tesszük a legjeinkből válogatott kiállítást. Közben kedvesen jelentkeztek és vállalkoztak segítőnek egyrészt T. Kabai Virág diakóniai igazgató asszony, másrészt Kiss Attila építész, Anikó kolléganóm nagyfia Botond, akik segítségünkre voltak az est folyamán.

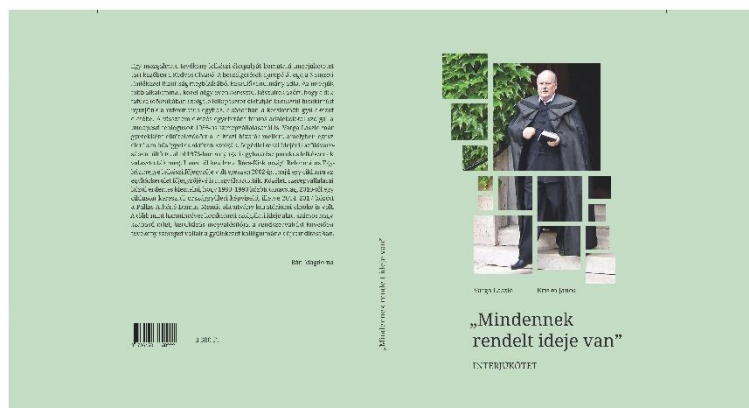

A díszteremben az érettségire behozott paravánokra pedig az Újkollégium jubileumára készített kiállításunkat tettük fel, így Attila magáról az épületről beszélt, és mutatta be a több mint 130 látogatónak. Mi csak 22 óráig voltunk nyitva, de úgy gondoljuk, hogy így is sok olyan vendég érkezett, aki valaha ebben az épületben tanult, illetve volt olyan is, aki már régóta szeretett volna bejutni, de nem volt eddig lehetősége rá. Az külön öröm volt számunkra, hogy a munkatársak közül is bekukkantottak hozzánk.

- ✿ Szeptember 29-én részt vettem a budai utcai Sion ház 25. évfordulójára rendezett szakmai délelőttjén.
- ✿ Október 2-án Bíró Éva levéltáros és Lipóthné Gyulai Anikó könyvtáros kollégánk részt vettek a Cifrapalotában a megyei levéltár szakmai napján.
- ✿ A tavalyi év egyik nagyszabású munkája közé tartozott Varga László életinterjú kötetének sajtó alá rendezése, majd a nyár folyamán a betördelése. A kötet szeptember végére készült el „Mindennek rendelt ideje van címmel.” A kötet lektorálásában is részt vettem, illetve a nyomdai előkészítésében, Ákos kollégám végezte a tördelés és a borító terv elkészítését. Az evangélikus-református esték alkalmával került sor

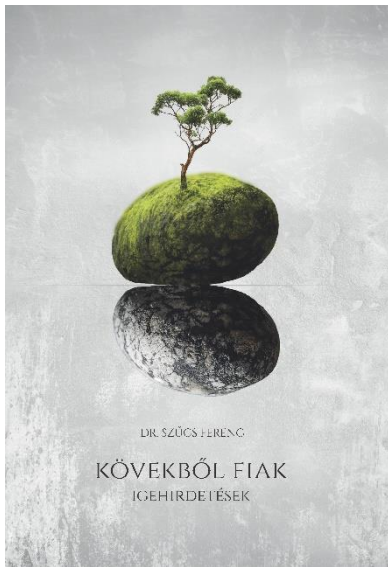
könyvbemutatóra az Újkollégium dísztermében. Az alkalomról a Parókia portálra cikk megírására kértek fel.

<https://www.parokia.hu/v/19346/>

- ✿ A reformáció alkalmával a munkatársi közösségből egyházközségért díjban részesülők oklevelét Ákos elkészítette.
- ✿ Novemberben a presbiteri tisztújításhoz aktualizáltuk, új jelöltek adatait bekértük, fotókat készítettük Papp Attila kollégánkkal, valamint Ákos betördelte a presbiteri füzetet a választási közgyűlésre készülve.
- ✿ November 16-án csapatépítő kirándulást szerveztem Budára a lelkipásztorok, lelkesi hivatali munkatársak, kántorok, egyházfik, HR munkatársak, diakónusok és gyűjteményi dolgozók részére. Külön busszal és az egyházközség kisbuszával indultunk el reggel, első állomásunk a Pálos Sziklatemplom volt a Gellért téren. Majd a budai várban töltöttünk el hosszabb időt. A budavári siklóval mentünk fel és le, majd fakultatív választási lehetőségek közül vagy a Magyar Nemzeti Galéria Barabás Miklós időszaki kiállítását, vagy a Mátyás templomot lehetett választani, illetve aki szerette volna sétálhatott a várban közel másfél óra ideje alatt. Közös a Szent István termet néztük meg, majd a Jardinette Kertvendéglőben egy késői ebédet fogyasztottunk el. A kirándulásról bővebben a Szőlőskert 2023/2. számában olvashattak.
- ✿ December utolsó munkanapjaiban pedig a kollégákkal a januári fogadalomtételhez készítettük elő a leköszönő presbiterek ajándékát és oklevelét.

✿ A nyár másik nagy szerkesztői munkája volt Szűcs Ferenc professzor úr igehirdetés gyűjteményének a második részének összeállítása. A kötet végső befejezése novemberre lett kész, így a nyomdai munkák áthúzódtak a 2024-es évre. Valószínűleg a könyvbemutatóra január végén kerül sor Leányfalun.

XI. Levéltár – Bíró Éva levéltáros beszámolója

❖ Egyházközségi levéltári anyag gyarapodása

2023 folyamán az alábbi anyagokkal gyarapodott a levéltár:

- A kecskeméti adattár anyaga (meghívók, plakátok)
- Az egyházmegyei gyülekezeti adattár anyaga (Szabadszállás, Szentkirály vonatkozásában)
- Az *Új szőlőskert*, az *Emmaus* és a *Karakter* folyóiratok aktuális számai
- *A Lelkeszi Hivataltól:*
  - Presbiteri gyűlések iratai 2018–2021 (0,05 ifm)
  - Presbiteri gyűlések iratai 2022 (1 mappa)
  - Halottvizsgálati bizonyítványok (2022)
  - Adatlapok a számítógépes temetői nyilvántartáshoz + összesítő (2022) (1 mappa)
  - Az egyházközség 2010. évi iktatott iratai
  - Egyházközségi szabályzatok, gazdasági szabályzatok, bélyegzőnyilvántartás 2004–2021 (0,07 ifm + 2 db CD)
  - Postaküldemények feladókönyve 2011–2017 (3 kötet)
  - Gyászjelentések
- A Bács-Kiskunsági Egyházmegyétől:
  - a Bács-Kiskunsági Ref. Egyházmegye építési segélykérelmei (2019–2020) és vagyonleltárai (2019) (3 mappa)
  - Ferenczi József egyházmegyei jegyző iratai Lajosmizséről (2014–2023) (1 doboz)

- Szabó Gábor ny. esperestől: Iratok a lepramisszió, a Bázeli Misszióval való kapcsolat és más gyülekezeti munkák kapcsán. (1 doboz)
- Mikesi Tibor kántortól: Református, unitárius és katolikus énekeskönyvek, 1806–1984 (9 db)
- Szél Silviától: Szél János lelkipásztor iratai, a Bethesda Kórház és a Filadelfia Alapítvány újraindulása kapcsán 1991–1993 (59 p)
- Cseri Katalintól saját és férje, Cseri Gyula lelkeszi munkájához kapcsolódó további iratok (előadások, igehirdetések, hangfelvételek, könyvek, folyóiratok) (4 doboz)

TERVDOKUMENTÁCIÓK

– Kecskemét

- Újkollégium. A Kecskeméti Református Általános Iskola és Gimnázium bővítése. Tervrajzok, 1999 (9 p)
- A Kecskeméti Református Internátus kiviteli terve 1993 (2 p)
- A Kecskeméti Református Konviktus engedélyezési terve 1991 (2 p)
- A Kecskeméti Református Parókia egyik lakásának felmérési terve (év nélkül) (2 p)
- A Kecskeméti Református Temető ravatalozójának tervrajza 1990 (2 p)
- A Pálma Hotel és üzletek építési engedélyezési terve 1995 (2 p)
- A Kecskemét, Budai utcai nyugdíjasház és üzletek engedélyezési terve 1996 (5 p)
- Az Emmaus ház bővítésének építési engedélyezési terve 2000 (2 p)

– Dunapataj

- Református templom felújításának megvalósulási tervdokumentációja, 2022 (0,18 ifm + 1 henger)

KÖNYVEK

- Fábrián Gyula–Nagy Janka Teodóra (szerk.): Sicut aequum est homini... Emlékkötet Nánási László tiszteletére. Kolozsvár, 2022
- Acta Papensia XXII. évf. (2022) 3–4. sz.
- Mesznéder Klára (szerk.): Mátyási József emlékkönyv. Izsák, 2022
- „A késő idők emlékezetében éljenek...” A Dunántúli Református Egyházkerület lelkeszi anyakönyvei 1823–1952. Pápa, 2012
- A késő idők emlékezetében éljenek...” A Dunántúli Református Egyházkerület lelkeszi önéletrajzai 1943. Pápa, 2013
- Orosz László: Kecskemét irodalmi öröksége. Kecskemét, 1990
- Váry István–Heltai Nándor: Kecskemét jelesei. Életrajzi adatok. Kecskemét, 1968
- Imre Mihály: Úton járásnak megírása. Kulturális emlékezet... Budapest, 2009
- Dunántúli egyházleírások a XVIII. századból. Pápa, 2002
- Hegedűs Loránt: Püspöki jelentések 1999–2002. Budapest, 2007
- Hegedűs Loránt: Új református Hiszekegy. Igihirdetések a Hazatérés Templomában 1983–1984. Budapest, 2013

- Hegedűs Loránt: Jób könyve. Szenvedéskultusz helyett szenvedéskultúra. Igehirdetések a Hazatérés Templomában 1984–1985. Budapest, 2014
- C. Tóth Norbert (szerk.): Ács Károly emlékezete. Ráckeve, 2023
- Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái 1638–1711. I–IV. (Pest megyei levéltári füzetek), Budapest, 1983–1986 (4 kötet)
- Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái 1712–1740. II–VII. (Pest megyei levéltári füzetek), Budapest, 1991–1996 (6 kötet)
- Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. Igazságszolgáltatási iratok I–III. 1589–1740. I–III. (Pest megyei levéltári füzetek), Budapest, 1998–2000 (3 kötet)
- Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. Közigazgatási és politikai iratok I–III. 1618–1740. I–IV. (Pest megyei levéltári füzetek), Budapest, 2001–2004 (4 kötet)
- Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. Kiegészítő kötet. 1625–1715, 1728. (Pest megyei levéltári füzetek), Budapest, 2006 (1 kötet)
- Kiss Réka–Lányi Gábor (szerk.): Hagyomány, identitás, történelem 2022. Budapest, 2023
- Varga László: „Mindennek rendelt ideje van...” Interjúkötet. Kecskemét, 2023
- Presbiteri bemutatkozás 2024–2029. Kecskemét, 2023
- Benda Kálmán: A nemzeti hivatástudat nyomában. Tanulmányok, interjúk. Budapest, 2004

❖ Kutatók

2023-ban személyes kutatás céljából 26 kutatási kérelem került engedélyezésre (ebből 3 online-kutatás) és 3 esetben kértek másolási engedélyt levéltári anyagunk további felhasználásához. E-mailben 27, telefonon 17 esetben adtunk tájékoztatást.

1.) Személyes kutatást folytattak az alábbi témakörökben:

- Családfakutatás (9 kutató)
- A Kecskeméti Református Egyházközség története 1945 után
- A Bács-Kiskunsági Egyházmegye története 1945 után
- A kecskeméti református templom orgonája
- A kecskeméti református énekkar története
- Ács Károly élete
- A kecskeméti jogakadémia tanári kara (2 kutató)
- Az első világháborúban elesett piarista diákok
- A Református Nőszövetség története
- Victor Gabriella, a kecskeméti tanítónőképző tanári munkássága
- Kovács Bálint kecskeméti lelkeszi pályája 1943–1957
- 1918–1819 és 1944–1945 Kecskeméten
- Muraközy János és kora

2.) Telefonon, illetve e-mailben az alábbi megkeresésekre válaszoltunk:

- Családfakutatás (6 esetben)
- Anyakönyvi adatok (11 esetben)
- Filó Lajos és Obernyik Károly református gimnáziumi tanárok működése
- Liskovics László kecskeméti jogakadémiai tanulmányai
- Erkel utcai Óvoda építési iratai
- A Pálmácska Óvoda napelemes rendszerének telepítése
- Az Irányi-gyűjtemény Kecskemétre vonatkozó anyaga
- Az 1877–78-ban épült Református Bazársor
- Képek az Ókollégiumról
- Dávid Gyula zeneszerző kecskeméti tanulmányai
- Az Ács Károly által a kecskeméti református főiskolának adományozott Garibaldi-levél és arckép
- Csekes Béla lelkipásztor kiskőrösi működése
- Kóczán Mór református lelkész, olimpikon lelkészi szolgálati helyei
- A Szappanos Mauzóleummal kapcsolatos iratok
- Kecskeméti református presbiterek megválasztásának ideje

	Kutatók száma	Kutatott iratok száma	Kutatási esetek száma
KREL	26	238	107

❖ **Iratrendezés, feldolgozó munka**

A feldolgozó munka során az alábbi iratcsoportok darabszintű rendezése, jegyzékelése történt meg:

- a) A/III.c – Bács-Kiskunsági Egyházmegye igazgatási iratai 1954/450–1290. (4 doboz)
- b) KREL II.3.
  - egyháztanácsai jegyzőkönyv 1858–1868;
  - presbiteri jegyzőkönyvek fogalmazványai, jegyzőkönyvi kivonatok 1851, 1858–1865;
  - presbiteri jegyzőkönyvek különálló ívei, 1889–1901;
  - presbiteri gyűlésekhez kapcsolódó iratok 1906–1927, 1928–1944. szeptember 6.; 1946. január 24.–1958;
  - presbiteri jegyzőkönyvek duplumai 1901–1939
- c) kecskeméti lelkeszi jelentések 1941–2009

Középszintű rendezés:

- a) KREL III.1. – Kecskeméti Református Egyházközség igazgatási iratai 2005–2010
- b) Megkezdtem az iskolai anyakönyvek, bizonyítványok, iskolai iratok elkülönítését (kollégiumi közös igazgatás alatt, külön gimnáziumi, külön jogakadémiai iratok), továbbá
- c) az egyházközségben, illetve a kecskeméti főiskolán/kollégiumban működött különböző bizottságok üléseinek jegyzőkönyveinek elkülönítését, rendezését.

❖ **Restaurálás**

2023-ban, pályázat útján két levéltári iratanyagot sikerült restauráltatni. Az egyik keretében az Ókollégium építési iratainak tisztítását, javítását, illetve méretüknek megfelelő dobozban való méltó elhelyezését oldottuk meg. Ezek az engedélyek, tervrajzok, szerződések lehetővé teszik, hogy 1828-tól kezdődően nyomon követhessük az épület sorsának alakulását, a későbbi korok átalakítási munkálataival együtt, egészen 1948-ig. De van közöttük egy 1753-ból származó hétoldalas irat is, amely az Ókollégium építése előtti épületre vonatkozik, hiszen ugyanezen a helyen működött korábban is a kecskeméti református iskola. A restaurálás biztosítja ezeknek a dokumentumoknak az állagmegőrzését, kutathatóságát is.

A másik, szintén pályázati forrásból restaurált iratanyag az 1858–1865 közötti időszak egyháztanácsai üléseinek jegyzőkönyveit tartalmazza, eltérő méretű íveken, külön lapokon hozzáillesztett kiegészítésekkel, pótlásokkal.

Ezeket is dobozba rendezve kértük, részben az eltérő méretek miatt, részben azért, hogy ha esetleg még ebből az időből származó jegyzőkönyv, vagy kapcsolódó kiegészítések előkerülnek, könnyebb azokat a helyükre illeszteni. Ebben a formában a jegyzőkönyvek digitalizálása is könnyebb lesz. Az alábbi időszakok jegyzőkönyveiről van szó:

- 1858. június 20.–1860. március 29. (125 folio)
- 1861. április 7.–1862. április 6. (51 folio)
- 1862. április 27.–1862. augusztus 24. (42 folio)
- 1862. szeptember 7.– 1863. július 5. (47 folio)
- 1864. február 21.–1864. április 24. (10 folio)
- 1864. szeptember 18.–1865. január 8. (22 folio)
- 1865. március 5.–1867. április 7. (47 folio)
- 1865. június 18.–1865. október 29. (24 folio)
- külön lapokon kiegészítések (42 folio)

❖ Előadások, publikációk

- A „Hagyomány – Identitás – Történelem 2020” kötetben (szerk.: Kiss Réka és Lányi Gábor) megjelent egy tanulmányom a NEB kutatási projektjének keretében, „Az egyházi földek elvesztése az 1945-ös földreform és a földfelajánlások következtében a Szeremlei Református Egyházközségben” címmel (Budapest, KRE, 2023, 573–596.).
- 2023. március 6–8. között az „Evangélikus-református esték” keretében a Református Újkollégium Dísztermében tartott könyvbemutató alkalmával (Székely Gábor: *Reformátusok Kecskeméten a 16–18. században*, Budapest, 2022) a szerző előadásaihoz kapcsolódóan mindhárom estén bemutattam és ismertettem egy-egy, a korszakhoz kapcsolódó levéltári iratunkat (az 1564-es egyezséglevelet, egy 1680-ban a templomépítés ügyében Konstantinápolyban járó kecskeméti küldöttek által haza küldött levelet, illetve egy 1720-ból származó beszámolót az egyházközség életéről az I. Anyakönyvben lejegyzettek alapján).
- 2023. szeptember 25-én a *Családtörténeti Kutatóhelyek Baráti Köre* Beszeda László vezetésével *levéltári sétát* szervezett délelőtt a Bács-Kiskun Megyei Levéltárban, délután a mi levéltárunkban. Ennek keretében ismertettem az intézménynek helyet adó Ókollégium történetét, illetve a levéltári iratanyagot, kiemelve a családfakutatók számára hasznos forrásainkat. Ezután az Újkollégiumban a könyvtárban vendégül láttuk a csoportot.
- A *Református Nőszövetség* vezetői számára 2023. október 7-én a Kárpát-medencei imnapot előkészítő rendezvényt szerveztek Kecskeméten. Ennek keretében előadást tartottam *a kecskeméti református iskola történetéről a kezdetektől napjainkig*, illetve az egyházközségnek az oktatás terén betöltött regionális szerepvállalásáról.

- 2023. október 25–26-án Budapesten a Ráday Házban 6. alkalommal került megrendezésre a *Hagyomány – Identitás – Történelem egyház- és művelődéstörténeti konferencia*, a KRE Hittudományi Karán. Ennek keretében „*Lelkipásztori szolgálat az Egyezmény szellemében – egy kis telepes gyülekezetől az esperesi székig*” címmel előadást tartottam Balogh László lelkipásztor, esperes életútjáról, lelkeszi szolgálatairól.
- Az „*Új Szőlőskert*” című gyülekezeti újság 2023/1. számában megjelent több írásom „*A Kecskeméti Református Egyházközség vázlatos története*”; „*A református oktatás évszázadai Kecskeméten*” címmel, a levéltár történetének ismertetése és két rövidebb írás *Tatai András* kecskeméti professzorról és *Polgár Mihály* kecskeméti lelkésről, dunamelléki püspökről.

❖ Egyéb feladatok

- Excel-táblázatban naprakész kutatónaplót és kutatási eset naplót vezetek, diagramokkal. Az évi gyarapodásról, az adattárak bővüléséről szintén elektronikus nyilvántartást készítek.
- A lelkeszi hivataltól, gazdasági hivataltól, könyvtárból érkező különböző kéréseket (hivatalos iratok, levelek, tervrajzok, anyakönyvi adatok) megválaszolom.
- A levéltárba érkező hagyatékok, illetve illetékességből átvett anyagok rendezését, feldolgozását folyamatosan végzem.
- 2023. július 3–5. között részt vettem a *Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete* Kecskeméten megrendezett 2023. évi vándorgyűlésén és konferenciáján.
- 2023. október 2-án részt vettem a Bács-Kiskun Vármegyei Levéltár „*Nőtörténeti mozaikok*” című XII. levéltári szakmai napján a Cifrapalotában.

XII. Új Szőlőskert gyülekezeti újság

✿ A tavalyi év utolsó lapszámának online megjelentetését mi készítők teljes kudarcként éltük meg, így én a magam részéről és Ákos is befejezettnek tekintette ezt a munkát. Végül is Anikó kolléganőm unszolására neki fogtunk és a konferencia apropójából június végére mégiscsak megjelentettünk egy lapszámot. Mivel a 2022. évben megmaradt a gyülekezeti újság kiadására előirányzott, illetve adományként befizetett keretből, így az első szám meg tudott jelenni.

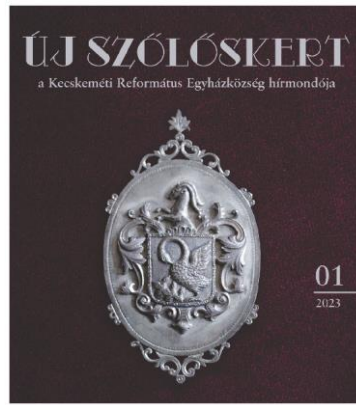
Ezzel sikerült egy olyan hiánypótló lapszámot szerkeszteniünk, ami egyfajta összefoglalás az egyházközség történetéből, munkálkodásából. Aki kézbe vette, olvasta, az találkozhatott egészen új írásokkal is, de sok olyan rész van benne, ami már valahol, valamikor megjelent. A legjeinket próbáltuk kiemelni, egy kicsit aktualizálni, új köntösbe öltöztetni. Egyrészt a városba látogató vendégek számára ez a kiadvány egyfajta képet láttat a kecskeméti reformátusságról, másrészt gondoltuk, hogy olyanoknak is hasznos lehet, akik már régebb óta benne élnek, de még nem tudnak mindent, vagy most érkeznek hozzánk és szeretnének még jobban megismerni bennünket.

Annak ellenére, hogy a világ a digitális tartalmak felé halad, a mi olvasóközönségünk inkább az idősebb korosztály tagjai közül kerül ki. Ők meg szeretik kézbe venni, akár többször is lapozgatni, olvasgatni ezt a kiadványt.

Mi úgy gondoljuk a visszajelzések alapján is, hogy a gyülekezet tagjai igazán ebből értesülnek az egyházközségben történekről, azon kívül még egyfajta Historia Domusként is szolgál ez az újság. A második szám pedig az egyes gyülekezettrészek, intézményegységek éves fontosabb eseményeinek beszámolóira fókuszálódott.

✿ Több lehetőséget is kipróbáltunk, variáltunk a nagyobb támogatottság reményében, de nem segített, sőt az sem, hogy a presbitériumban meghirdettük az éves támogatás, előfizetés lehetőségét. Ezért karácsonyi lapszámunkban már hirdetést tettünk ismét közzé, hogy az olvasóinkat még jobban bátorítsuk az újság megjelentetésének támogatására. Sokat segítene, hogyha a folyamatosan növekvő nyomdai és egyéb költséggel tudnánk a beérkező adományokból biztosítani a kiadvány megjelenését.

„Gyülekezeti újságunk az Új Szőlőskert immáron 2013 óta folyamatosan jelenhet meg. Terveink szerint 2024-ben két lapszám fog elkészülni, egy tavasszal, egy pedig az adventi időszakban. Ehhez a megjelentetéshez feltétlenül számítunk adományaikra, amelyet egyrészt a templom lelkész bejáratánál található erre a célra kijelölt vagy a gazdasági hivatal előterében, könyvtár olvasótermében található perselyekben helyezhetnek el, másrészt a gyülekezet számlaszámára (10915008-00000009-23600004) átutalással a megjegyzés rovatban feltüntetve, hogy Új Szőlőskert támogatása. A jelenlegi nyomdai és egyéb költségek figyelembevételével egy példány előállítási költsége 1000–1500 Ft.”

✿ Az *Új Szőlőskert* újság, az *Emmaus*, *Lélekápoló* újság és a korábban általunk szerkesztett kiadványok digitális formában elérhetővé váltak honlapunkon.

[www.krekib.hu/könyvtar/kiadványok](http://www.krekib.hu/könyvtar/kiadvanyok)

✿ A gyülekezeti újság első számát Kormányosné Makay Eszter nyugdíjas tanárnő lektorálta szeretetből. Nagyon hálásak vagyunk, hogy néhány lapszám erejéig kíségtett bennünket a legnehezebb időszakban, mikor nem volt senki, aki vállalta volna ezt a feladatot. Nyáron a véletlen folytán megismerkedtünk egy budapesti fiatalemberrel Feké Györggyel, aki segítségünkre sietett Varga László életinterjú kötetének lektorálásánál. György 14 éve foglalkozik hivatásszerűen szövegek gondozásával, a felesége diszciplináris magyar szakot végzett, úgyhogy van kivel konzultálnia házon belül nyelvhelyességi kérdésekről. Egyébként a Budai Református Egyházközség presbitere, rendszeresen publikál a *Confessio c.* folyóiratban. Nagyon könnyű volt az egymásra hangolódást és együttműködés, nagyon jól volt a közös munka, ezért is bátorkodtam megkérdezni, hogy esetlegesen hosszabb távon, természetesen díjazás ellenében vállalja-e a továbbiakban az újság lektorálását. Örömmel vállalta a szöveg kétszeri javítását, lapszámonként bruttó 120.000,-Ft megbízási díjat fizetünk ezért a munkáért.

✿ A heti rendszerességgel megjelenő hirdetőlapokra, valamint az újság nyomdai költségeire a költségvetésből 1.300.000,-Ft volt előirányozva. Az újság kiadásai a következőképpen alakultak:

1. szám 700.000,-Ft Megjelent összesen 128. oldalon és 800 példányban
2. szám 642.600,-Ft Megjelent összesen 104. oldalon és 600 példányban

Összes kiadás: **1.342.600,-Ft**

Vasárnapi és egyéb perselypénzekből, adományokból, könyvtári és gazdasági hivatali perselyekből:

2022. évről áthozott maradvány: **669.145,-Ft**

Bevétel összesen: **290.745,- Ft**

XIII. 2024. évi tervek

- ✿ A Lélekápoló évi 3-4 lapszámának, esetlegesen az Új Szőlőskert gyülekezeti újság évi két lapszámának kiadása. Az első lapszám április közepére az általános iskola újraindulásának 30. évfordulója alkalmából fog megjelenni, a második szám pedig adventre. Az Emmaus újság 2023. évi számának elkészítése a Szankon megrendezésre kerülő egyházmegyei közgyűlésre készül el.
- ✿ Végre befejezni a honlap E-Archívum menüpontját, amely az elektronikus dokumentumkutatás céljait szolgálná. Az elmúlt évben Rada Bálint kollégánk segítségével a kéziratok közül közel 85 darab digitalizálása már elkészült. Jó lenne, ha ezek az egyedi kötetek a kutató, érdeklődők számára hozzáférhetőkké válnának.
- ✿ A konferencia rendezése miatt a tavalyi évben elmaradt az általános iskolában a leltár, ezért április, május hónapban szeretnénk ezt elvégezni.
- ✿ Az idei évben elvállaltuk Szabó Zsuzsanna lelkésznő 70. születésnapja alkalmából készülő ajándékkötet sajtó alá rendezését és megjelentetését. A főleg igehirdetéseket tartalmazó kötet munkálatait Fodorné dr. Ablonczy Margit lelkésznő fogja össze.
- ✿ Terveink között szerepel, hogy egy sorozat elindításába fogunk, amely a gyűjteményeink unikumaiból egy válogatás lenne. Olyan írások megjelentetését tervezzük, amelyek eddig még soha, vagy esetlegesen nagyon régen lettek kiadva, de az egyházközség múltjáról szólnak. Az első kötet a jelenleg még tervezés alatt álló egyik kéziratunk, Nagy István iskolatörténeti munkája.

Kecskemét, 2024. január 20.

Készítette:

könyvtárvezető

